ale tou samotnou měrou patří také těm kteří žili ve zatkoziemí, což veřejně po válce prohlásil světový učenec, a náš president T. G. Masaryk který řeknul, záslubu o naši Republiku patří také ženám, stařečkům a stařenkám a dětem, kteří neobrozeně plnili povinnosti jak ku svojim rodinám tak ku svoji vlasti.
Zdali mám psáti pravdu co jest také moji povinnosti, tu musím také psáti, že se našli také tací lidé, kteří za svoji práci neb výrobky nahromadily tolik obilí neb mouky, že je pro svoji rodinu nepotřebovali, a tu pod rukou tyto zásoby prodávali, za peníze hříšně 1q obilí za 500-800 Kč. říkajíce při tom že také musily rolníkům také peníze za obilí zaplatiti, což pravdou nebylo.
Dále musím také jako polník, i na svůj stav žalovati; že byli také polníci že i v nejnutnějších potřebách chudiny soucitu nemily, bílé zrny najdou se vždy.
Měrou takou měřeno také u řiemostníků a obchodníků s výmluvou musíme drahe kupovati, zatím bylo zboží často předválečně které mělo cenu 10 Kč. a v době války prodáváno za 800-1000 Kč.
Poměry takové potrvaly až do konce války 28 října 1918. Kdy prohlášená samostatnost Československa, vojenské vracli se spolu bitevního a měst domů, a myslili jsme na první pohled že tento útrapám bude konec, avšak mýlili jsme se, poněvadž jsme neviděli dobře do zásobení měst a tu počali rekvisice nové, a musím přiznati, že nejhorší a nejpřísnější rekvisice byli v roce 1919 již v naší Republice.

a když jsem blíže pohlédnul na působnost těchto rekvisic co zavázelo, že často komisaři kteří je bezohledně prováděly, byli před 3 měsíci pravi Rakusáci, a teď ohánějí se výmluvou, to musíme konati pro naši mladou Republiku, ano měl jsem a měly jsme rádi naši milou vlast, již za Rakouska, a tím více když měly jsme svoje pod svojí správou, ale nemusily snad tito pánové tak se počínati naproti těm kteří po celou dobu války plnily svoje těžké povinnosti, a naproti tomu mnohý z těch pánů komisařů, který teď měl plná ústa vlastenectví, vedlé po celou válku někde v kanceláři, a plnil do posledního paragrafu vůli Habsburků.
Musím také přiznati, že tak malých zásob u rolníků nebylo po celou válku jako v roce 1918-1919 a 1920 do jari.
V roce 1920 rolničtí zástupcové vzepřeli se proti takému hospodaření, ať jest volný neovázaný prodej obilí a mouky a každý ať se stará o sebe a počká až jemu bude obilí neb mouka s segerovano, vzýmluvou na uchování naší Republiky.
Na základě tohoto, předpisy rekvisiční v roce 1920 povolily, avšak úplná volnost prodeje obilí a mouky a brambor byli povoleny až v roce 1921, kterýžto rok byl velice na obiliny vydatný zvlášť na pšenice (na 1 mánu z 5-8 q ženi) tak že nedostatek zmizel.
Když jsem neutrálně pohlížel, po dobu války na vlastenectví, tu musím přiznati, že náhod má svoji sílu na kterou může spoléhnouti, tam kde jest samostatná živnost, nikým neovázaná a nikomu nezávislá tam kde obývá chleba vyvoje na svojem, a nemusí hleditě po postupu ani kariéře, a takovou živnosti jest půda, a pokud půda bude v naší Republice

v rukou Československé, pokud bude Republika Československá, a na základě tohoto, budou míti v rukou Československé, školy, žurnosti, obchody, továrny závody průmysl, a budou u ciziny a sami sobě mocnými a bohatými.

Válečné půjčky.

Veliký císař Francie, Napoleon Bonaparte řekl, kdo chce vésti válku musí míti peníze a ještě jednou peníze, pravdivost těchto slov platí do dnešních dnů, a bude míti pravdu na věky.
Když Rakousko vypovědělo válku Srbsku, nemělo tušení jak válka tato bude nedlouhá a následky že budou pro něj tak ohromné.
Slyšel jsem, že snad mělo Rakousko, nějaký milionový fond pro případ války, a což jest kapka vody na žhavou plotnu.
Když válka nastávala, a nikdo v cizině půjčiti nechtěl, tu Rakousko počítalo na svoje vnitřní peněžnictví a vypsalo tak zvanou Válečnou půjčku, totiž předepsati úmluvu se státem, že půjčuje jednotlivec nebo peněžní ústav státu peníze, dostal složní listek a poslal na něj upsaný obnos, státní bance ve Vídni; za to dostal cenný papír znějící na upsaný obnos, úrokovaný na 5½%. a splatný losováním ve 40 letech kurs bývá 95 – 98 kr a na tento obnos stát jemu ručoval plné 100 kr. tak že hned na tím jednotlivec hned vydělával a měl pěkné úroky.

Na těchto podmínkách byli všechny válečné půjčky bylo jich osm, které byli po sobě vypisovaný tak jak stát potřebovat peníze.

Na první a druhou Válečnou půjčku, ~~se~~ a třetí nebylo v naší obci upsáno ani haléře, poněvadž potřebné peníze upsali peněžní ústavy, které té době měly přebytek peněz, poněvadž jich nikdo nevypůjčoval, obchod ani živnosti nebyli žádné, ku koupení mnoho nebylo, a pak každý kupoval jen to, bez čeho nemohl býti, a tak peněžním ústavům upsání bylo vhodným uložením svojich přebytků, avšak když přišla ku upisování Válečná půjčka čtvrtá, tu již peněžní ústavy nějak podezřele kouukali na záruku státní a také byli již dosti vyčerpány, tu stát obrátil se na svoje občany, konány úřední zprávy v každém okrese, na nich vykládáno ústy c. k. okresních hejtmanů a jich komisářů o výhodách těchto půjček a povinnostech vlastenectvých ovšem napřed po dobrém, na tyto schůze musil každý starosta přivésti zámožnější občany neb občanky by výhody a povinnosti slyšeli.

Po těchto schůzích nařízeno starostovi by svojim vlivem působil na svoje občany, by upisovali, a tu bych ti mylí čtenáři přál míti vnitřní cítění starosty který válku prožil, a aby vykládal svojim občanům jak jest to přesné a účelné upisování těchto půjček, často na mne při takových příležitostech vystupoval pot zlosti, avšak říci něco proti znamenalo, kriminál neb provaz.

Když občané nemili chuti upisovati po dobrém násilně to tu prostředkům radikálním, a řekl p. c. k. okres. hejtman Když neupíšete tak se podíváme do vašeho hospodářství, a to znamenalo, budem dle výkazu vážiti, obilí, mouku,

brambory a jiné pojivotiny, kromě toho zdali jest v domácnosti masso, máslo a t. d. poněvadž všechny tyto věci byli sequirovány, tu potřebě státu, a když v domácnosti bylo něco nalezeno, co mělo býti odevzdáno státu, tu mohl následovati trest peněžní do několika tisíců, to samotné bylo ovesem a obilím, všechno vepsáno a odvážено, a pakli při takové kontrole nalezeno o několik kilo více, následovati mohl také trest tisícový, podle toho jak kontrolující úřad na věc pohlížel, tak na nejtmanství Čerovském, dáleny pokuty c. k. okres. nejtmanstvím do výše až 10.000 Kč.

Ve stavě polnickém, dávány až 1–2 měsíce dovolené hospodářům neb synům, kteří toho času byli u c. k. vojska, když manželka neb matka uposla výši obnos na Válečnou půjčku.

Pod tímto nátlakem upsáno od občanů v Veně Lusích na Válečné půjčky asi 80.000 Kč. na všechny Válečné půjčky jichž byli vypsány ovmkrát.

Když byla vypsána půjčka šestá, tu již peněz se nedostávalo, tu připadla vláda ve Vídni na myšlenku pojistiti muže kteří jsou u c. k. vojska, na obnos od 1000 Kor. výše a tu platilo se na tuto pojistku 4 Kor. měsíčně na pojištěný obnos 1000 Kor., pojištěním tímto hlavně byli následováni ti kteří pobírali podporu kde při vyplácení podpory, přímo 4 Kor. byli jim strhovány.

Kromě těchto úpisů na Válečné půjčky, následovány a domucovány, obce, spolky, výbory, záložny a t. d.

Obec Věn. Lensy, domucena upsati obnos 91.000 Kor.

Kostelní výbor Lustinický obnos 50.000 Kor. a t. d.

Při vtělo těchto úpisech, říkáno ústy c. k. okres. hejtmanu neb jejich Komisářů, upisujte, úpadek těchto cenných papírů Válečných půjček jest nemožný ba vyloučen, dříve by jste musily vy vaše majetky prozbyti, než by nic-kdo za státem ztratil, to samotné říkáno a psáno obému Ženským výborem Moravským, a byli to lidé vzdělaní národnosti Česko-slovenské.

Kdo již jednou upsal obnos na Válečnou půjčku, mohl tuto půjčku na následující půjčku prodati, a to následovně: Měl půjčku na 1000 Kor. na tu vyplatil obnos 950-960 Kor. a měl papír znějící na 1000 Kor. Když jej chtěl prodati tu za něj dostal 810-830 Kor. a na druhou půjčku musil tedy doplatiti 110-130 Kor. se všech Válečných půjček po čas války vyplácely úroky 6% se sta což bylo výhodné, poněvadž peněžní ústavy nemohli v letech 1917-18 platiti úroky stoho žádné, následkem přebytku peněz, a tu se vyplnilo staré přísloví, vystihly se peněžního ústavu který dává a nabízí vysoké upsíčnění té době úroky, to samotné bylo také se státem Rakousko-Uherským.

Pro pomaučení potomstvu, uvádím ještě následující: Když při úředních zprávách, jsme starostové obcí stavěli se proti upisování Válečných půjček co se týkalo obce jako jednotky, tu nám bylo řečeno, že naši potomkové budou na tehdejší starosty a obecní zastupitelstva nadávati, když nupíší, poněvadž na sto Korun upsaných vyplaceno jinom 94-96 Kor. což na jednom tisíci obtálo 40-60 Kor. na sto tisících 4000-6000 Kor. pak úroky byli 6% a ústavním peněžním kde byli peníze vypůjčeny placen úrok 4-5% tak výhody na papíře byli skutečně krásné, jen že konce byli smutné.

Válečná půjčka upisována obce následovně:
Starosta obce dostal, nařízení od c. k. okres. hejtmanství, kolik obce musí na Válečnou půjčku upsati, tu starosta svolal sbyté obce členy obecního zastupitelstvo jim pozakaz tuto ku projednání, což jeniko nežbývalo než schváliti, a povoliti, opis protokolu poslán ku Zemskému výboru ku schválení tam také jiného nebylo než povoliti a věc byla hotová, ba ještě poukazováno na výhody jaké s upisem plynou, s podotknutím jen upsati co obnos nejvyšší.
Dostavil se 28 říjen 1918, konec války, konec útrapám, a také konec ceny Válečných půjček, a konec také těm krásným výdělkům na půjčkách, a tu ti vydělaní pánové na hejtmanstvích a při Zemském výboře také obrátili, a řekli jednoduše, ja pánové my jsme jen úředníci, musíme poslouchati, a běžte tam do Vídně za těmi kteří válku zavinily, my za to nemůžeme. a věc byla odbyta ovšem slovem ni skutkem.
Když nastoupila vláda Československá, tu Válečné půjčky na ceně byli škrtnuty a úroky ve vzduchu, po dlouhém vyjednávání přirážky válečné půjčky jen tím nejednoduchým, do majetku asi 25.000 Kč. což v letech 1920-21 byl majetek malý při obrovské drahotě kdy 1 míra pole stála až 8000 Kč. Kdo měl více jako 25.000 Kč majetku a chtěl aby jeho půjčky byli přiznány musil na ně připlatiti, totiž našemu státu půjčiti a tu uvedu osud naší obecní půjčky, abych nemusil podrobně o tom připlatku psáti;
Obec Věm. Lusy měla půjčených 91.000 Kor. Rakouských když chtěla obec aby půjčka tato byla přijata vládou

Československou tu musíla nové peníze vypůjčiti a ku válečným půjčkám přiložiti, obnos asi 50.000 Kč. a tak tímto připlacením, stoupla pohledavost válečných půjček na obnos 190.000 Kč. ovšem hodnota taková nebyla, válečné půjčky měly cenu na sto Kč. asi 65 – 70 Kč. a nedostatek do plného sta Kč. musila obec doplatiti postupem roků, obecními přirážkami, a na tedy bylo těch 50.000 Kč. – 55.000 Kč. by byla cena docenována na 100 Kč. Obec asi po 12 roků musila každého roku do svojího rozpočtu dáti obnos 5000 Kč. co doplatek na válečné půjčky, když nechtěla statiti vřelmo.

Úvodu také jak dopadla s Válečnými půjčkami, Občanská záložna v Lustenci, ta musila dle ohledu u ní uložených upsati obnos 730.000 Kč. na válečné půjčky, po válce na tento obnos, musila připlatiti obnos 230.000 Kč. by měla plnou hodnotu 100 Kč. veškeré peníze přebytky po 9 roků a úroky se závodních podílů musily býti na to obětovány.

Tak milý čtenáři učiň si sám představu, jak dopadá záruka státu která jest na papíře, ta hodnota má cenu odtud, pokud občané ve státě hodnotu tuto přiznávají, jakmile občané tohoto státu ředitelé úsby svojich zástupců že hodnotu tuto nevyznávají, mohou sobě majitelé těchto cenných papírů, říci, že si tyto papíry přímo nadšeností a podepsané předáty státu, pomohají na věčnou památku, aneb jich dle potřeby použiti ve svoji domácnosti . . .

Staly se případy v městech, kde rodiny které měly svůj majetek v bankovkách, a půjčili jich na válečné půjčky, a nemohouce jich pak doplatiti, zůstali sotoze na mizině.

28 říjen 1918.

Aniž bychom se toho byli nadáli právě dne 28 října 1918 co nám tento den přinese, po celý den bylo dosti pěkné počasí, lidé dodělávali v poli řepu a brambory. Když tu asi kolem 3 hodiny odpoledne pozděcdne se zpráva z Vyškova, že jest konec té hrozné války, a co nečekávaného že máme svůj stát Československý a jsme samostatni:
Při prvních zprávách nechtělo se tomu ani věřit, když však, očití svědkové zprávu tuto potvrdili, že ve Vyškově, občanstvo na oslavu vyvěsily prapory, hudba hrajíc, a znak Rakouského mocnářství dvojitý orel se státních budov a úřadů se vynesl na dlažbu ulic a tam mocný svůj zoban o dlažbu ulic si ulomil, nohy polámal, a při jemu opelichalo při čemž vítr jeho brky rozmetal do všech úhlů světa a on pak sám při tom zcepenel, tu teprv občanstvo tomu uvěřilo, avšak s takovým pozdvižení a radostí, že neznal člověk ani dobře pochopiti co vlastně všechno se odehrává tohoto dne.
Když občané přišli spolu, tu odebrali se na náves, kde vyšel průvod s hudbou a lampiony, od Rustimě-ské radnice a prošel Rustiměřem, a Věm. Lenoy, nazpět zase do Rustiměře ke radnici, kde se shromá-ždili občané kteří nebyli u c.k. vojska, a učitel Albín Pavlíček, na obecné škole v Rustiměři, měl řeč ve které vypovídal lidu co dnešní den pro Československý lid znamená, řeč jeho sledována snapětím, porozuměním a vlastenským citem.
Po tomto večírku a řeči, provolána sláva naší milé

vlasti, zapěna národní hymna, Kde domov můj, a občané vraceli do svých domovů, jda domů do Vsím. Pro, zastavili jsme se v obecním hostinci; a chtěli jsme si koupiti aspoň 1/2 l. piva, avšak máme žádání, poněvadž po slovném Rakousku nezůstalo nám ani tohoto 1/2 l. piva, poněvadž nebylo všeho pivo vařiti.

Hned po 28 říjnu počali se vojínové vracati z pole válečného, a sice každý na svoji pěst, nikdo se o něj nestaral, leda v tom případě, když jeli přes Vídeň že když měli zbraň, aneb něco cennějšího, tak jim to bylo ve Vídni sebráno, jedině jim byli povzchány rozedraní šaty, a mnoh bili živočichové po celou válku neozlučně bojující s armádou, tolik dostali vojínové odměny za svoje útrapy a trampoty.

Musím také napsati projevy vojínů, vracejících se z pole válečného, když vraceli a blížili se ku svoji vesnici a rodinnému domu, který třeba po několik roků neviděli, jak tu srdce počalo tlouci, mysl jásná radostná, svalstvo v plném radostném rozechvění, v oku slza radosti, a pak v náručí dítky, žena rodiče příbuzní, kamarádi, a co ještě radostního, ten rodinný domek, ta otcovská zděděná hrouda, ta opuštěná řemeslnická dílna, to vše vítalo vracející se a volalo, pojď pracuj se mnou, budu tě zase živiti, budu tě chrániti, budem se spolu milovati.

Byli to chvíle shledání radostné, jichž péro není schopno vepsati; péro inkoust a papír, jsou studeny a bezcitny, avšak shledání bylo provázeno teplou rodinnou láskou, a všelijmi city, při nichž i vlas na hlavě ježil. Stojí také za zmínku

o židech o Němcích, ti po celou válku podporovaly vítězství Rakouska, a často slibovali Čechoslovákům, počkejte až po válce, pak budete malými v Rakousku a sečtyem s vámi, poněvadž plní myslili se vítězství zbraní Rakouských a Německých, a tu jak písmo svaté praví, budou první posledními a poslední prvními, stalo se 28 října obratem. a tu hned obrátili, a strachem o svoje býti přikali, co můžete po nás chtíti, kam nás chcete vyháněti, vždyť jsme vaši, jsme Moravané, a máme tak rádi novou naši republiku ~~rádi~~ jako vy, nikomu však nebylo ublíženo a prohlášení našeho státu stalo se v lásce s vlastenckým citem bez krveprolití, což taky převrat jest v dějinách výjimkou skoro ojedinělou.

Ještě učiním zmínku následující:

Když již obyvatelstvo mělo války až po ústa a počali se jeviti mezi lidem nevole, tu přišlo nařízení vládní by v neděli po mši svaté, v chrámu byla s průvodem varhan zpívána Císaříka Rakouská hymna, a to proto by se utužovala láska ku panovníkovy a Rakousku. Přítomní v chrámu musili povstati, kněz musil rovně po čas zpěvu u oltáře státi, a mělo se z vlastenckým citem zpívati, většinou zpívali jen děti, staří a dospělí lidé, z vlastenckým citem zatínali pěsti, a mnohému kanuli slzy, na vzpomínku na svoje drahé, které již do lůna svojího pojala matička země, aneb kteří snad leželi v nemocnicích, jsouce tělesně zmrzačeni.

Myslím že snad bude také dobré abych potomkům napsal Císařskou Rakouskou hymnu, která měla v čas trvání říše Rakouské, měla ovšem míti ten význam a cítění jako naše Národní hymna „Kde domov můj."

jak a s jakým citem, národové Rakouští hymnu tuto zpívali aneb poslouchali, musilo býti jen jejich vnitřním citem.

Hymna ta byla následující:

1. Zachovej nám Hospodine
císaře a naši zemi
dej ať z víry moc mu plyne
ať jest moudrým vladařem.
Hajme věrně trůnu jeho
proti nepřátelům všem
osud trůnu Habsburského
Rakouska jest osudem.

2. Chraňme věrně povinnosti
chraňme právo počestně
a když třeba s ochotnosti
v boj se dejme statečně.
V Pomoci povděčně mějme
slávu vojáka věčnou
jmění kres i život dejme
za císaře za vlast svou.

3. Jeho nabyl občan pilný
vojín zbraní zastávej
umením a vědou silný
duch se zmátnej, jasně skvěj.
Bože slávy rač popřáti
zlatnej vlasti milené,
slunce Tvé nechť v míru svítí
na Rakouwko blažené.

4. Stůjme k sobě každou chvíli
svornost jenom moci dá
spojené kde vládnou síly
snadno vše se vykoná.
Když se ruka, k ruce vine
pak se dílo podaří
rakouská říš nepomine
sláva vlasti císaři.

5. Císaři po boku vládne
podem duchem spřízněná
v kráse která nuvadne
císařovna v zvěšená.
Bože račiž rozkvět nový
Habsburskému domu dát
Františkovi Josefovi
Alžbětě pač požehnat.

Hymna tato nikdy nezpívala se ~~nikdy~~ celá, pokud císařovna Alžběta žila, zpívala se první a pátá sloka, až zemřela zpívala se první a čtvrtá sloka, nápěv měla pěkný, zdlouhavý velebný.
Dle not byl nápěv následující:

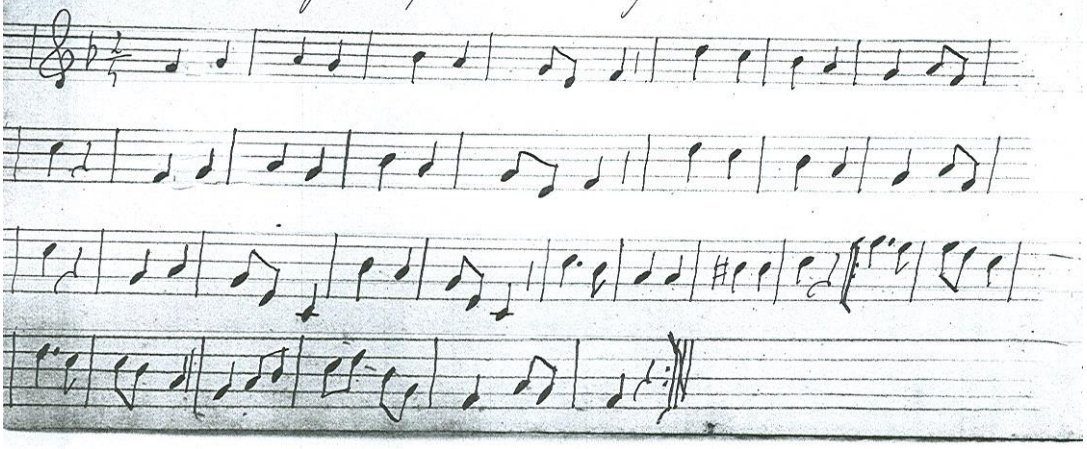

První neděli po 28 říjnu 1918 po mši svaté, z průvodem varhan zazpívána v chrámu naše milá hymna Kde domov můj, tu se tříslo i vzduch hrdla a chrám pod citem a láskou ku naší pravé vlasti, a mnohé oko ~~vtl~~ vlilo ale ne žalosti ale citem a hořící láskou.

Změny v usedlostech v roce 1927.

Čís. domu 24. Janský Matěj prodal budovu Josefu Smídalovi čís. 119 v Vém. Lenich, a pole svoje dal do nájmu, přestal hospodařiti následkem špatného zdraví.

Čís. domu 25. Vozilmný Michael, odevzdal svojé hospodářství svojímu synovy Janovi, synové Michaela Vozilmnojé nechali si přeměniti úředně a matričně svoje jmeno Vozilmný na jmeno Radomil, tak že na čís. 25 nastoupil nyní majitel Jan Radomil, za manželku pojal dceru Kuchtíčkovu se Kel. Hory dceru Krcib. hajného.

Čís. domu 42. Vozilmný Michael, který dědil toto číslo po zemřelém svojím strýci Karlu Stěskovi v roce 1926, nastěhoval se, by žil jako výminkář. svoji usedlost předal č. 25 synovy Janu Radomilovy.

Čís. domu 49b. Šimon Koubal zemřel, a domek obývá jeho pozůstalá manželka Olorie Koubalová.

Čís. domu 119. Josef Smídal prodal tento domek Františku Petrášovy z Vém. Lenic č. 132. o sám

se nastěhoval na čís. 24 které koupil od Matěje Janského.

Čís. domu 132. František Letráš, prodal svůj domek Antonínu Máčelovy se Šrámenic, který se počal živiti prací v kamenolomu silničního výboru v Uhlířích. František Letráš nastěhoval se na čís. 119. které koupil od Josefa Šmídala.

Čís. domu 142. Josef Dolnal domek řádně opravil a přestavěl, a šel trvale na výminek, do tohoto roku bydlel se svojím synem Janem Dolnalem č. 62.

Čís. domu 144. Pavel Lospišil zemřel, a domek obývá jeho pozůstalá manželka Anna, s dětmi.

Čís. domu 173. Nově postaven Matějem Janským č. 24. který svoji usedlost prodal Josefu Šmídalovy č. 119. Domek byl započat se stavbou v r. 1926 a dokončen v roce 1927 na pozemku obce Vem. Lhus, který obec koupila v parcelaci od Arcib. Olomouckého na stavební místa.

Čís. domu 174. Nově postaven Janem Křehlíkem v roce 1927 na pozemku jako domek čís. 173. Jmenovaný jest bratrem Antonína Křehlíka č. 166 přišel do V. Lhus svoboden, zde pojal za manželku dceru Františka Lehala č. 123. a živí se prací nádenickou.

Čís. domu 175. Nově postavená budova ve stylu vily,

nechal si ji postaviti Jan Rozsypal, syn Jana Rozsypala rolníka v Věm. Lusích č. 20. Jan Rozsypal byl učitelem na škole v Lustinči, za manželku pojal Kataloru ze Žilče kde maminka její měla usedlost a pole, usedlost prodaly a v Věm. Lusích novostavbu pořídili. Stavbu provedl Oskar Fundrich stavitel z Ivanovic na Hané nákladem snad 80.000 Kč. Stavba tato provedena na pozemku Josefa Polnala, za kterouž stavební plochu i se zahradou, vyměnil pole s jednou tak velkou výměrou s Janem Rozsypalem č. 20 totiž s učitelovým otcem.

Vroce 1927 prodána také cihelna obce Věm. Lus, a to z toho důvodu poněvadž nesla obci škodu, nájem této cihelny činil ročně 1500 Kč. a na domích stát požadoval 1100-1200 Kč. tak zbývalo ročního nájmu 300 Kč. toto měla se cihelna opravovati, dopolňovati inventář a užívání pozemků ku vyrábění cihel, kromě toho vyžadovala cihelna novou pec, která by byla stála mnoho tisíc, a tu s přivolením zemského výboru vše prodáno, pec a kůlnu totiž stavivo těchto staveb koupil veřejnou dražbou jediný mistr Karel Knaps v Věm. Lusích č. 122. za cenu Kč.
Cihelna stála za domky č. 153 a byla postavena za starosty obce Františka Gregora v Věm. Lusích č. 78. v letech asi 1905, tím úmyslem byla stavěna, že ponese obecní pokladně užitek, avšak nebylo tomu tak asi do roku 1912 měla obec cihelnu ve svojí režii, tu bylo některý rok skoro větší vydání jako příjem, a tu když jsem v roce 1913 přebral úřad starostenský tu jsem pracoval ktomu by cihelna byla dána do nájmu což se

stalo a cihelna pronajmuta za cenu 400 Kč.
avšak ani nyní stálo obec mnoho nemíla a tak
pracovala cihelna ku svojemu zániku až v roce
1927 zanikla.
Cihly z cihelny bývaly co se týká jakosti mimo dobré,
jedni dávaly vinu špatně postavené peci, druzí,
špatně spracování hliny, a tak špatnému a nedostatečnému vypálení, jisté však bylo že cihelna tato nesla obci více škody jako užitku.

Poměry poválečné.

Tak jako dějiny starověku, středověku a novověku, vykazovaly vždy po válkách převraty v běhu světa tak tomu bylo také po této válce světové.
Jsou utvořeny na místo z rozbořených států, státy nové z jinými zákony a jinými lidmi.
Co se týká prvních dvou let naší samostatnosti tu musím vyznati, že tomu mnoho některou dobu ~~mnoho~~ nechybělo, by nezavládli u nás poměry bolševického Ruska. Tomu mnoho dopomáhal nedostatek potravin, nákup průmyslových výrobků, a nezaměstnanost, a pak dosti doncsených zásad bolševických z Ruska, které donesli zajatci.
Musím vyznati, že když naše Republika byla prohlášena že nebylo, jedním slovem životních potřeb, nebylo surovin na vyrábění šatstva strojů a vůbec nebylo ničeho, tak že můžem říci byla to Republika chudá vydrancovaná válkou a Rakouskem, něco však přeci bylo a to byli peníze, těch mnoho bylo po převratě

nadbytek peněz papírových, ale ty neměly žádné ceny a nebylo za ně co koupiti.
Často jsem viděl že byla roztrhaná i větší bankovka jejím majitelem, s poznámkou co mám s hadrů když za ně nic nekoupím.
Aby naše měna trochu se sotavila, a pak aby k nám nebylo dováženo tolik těch hadrových bankovek, měli jsme dvou peníze jednotné, Česko, Rakousko, Uhry, tu nařídila vláda kolkování bankovek na den 1 března 1919 a tu musily předem býti sebrány bankovky v obci, a odevzdány na obecním úřadě, který s nimi druhého dne jel do Vyškova a tam na státních úřadech, jsou lepeny na bankovky jako známky na pomní nálepky a na nich státní znak Čer a v středu znak Slovenska, která bankovka neměla tohoto znaku neměla žádnou cenu, byla bezcená, tak asi nikdy Češi nemusily na veřejnost s penězi jako tehdy.
Kromě tohoto známkování bankovek bylo také to, že státní úřady polovici peněz zadrželi, totiž kdo odevzdal 1000 Kč ke kolkování dostal zpět 500 Kč, a na 500 Kč dostal potvrzení, že je má u státu a dostával z peněz 1% úroku.
Peníze takto státem zadržené nebyli již více vráceny, a byli státem odepsány na dávce z majetku.
Tímto činem peněz ubylo, a hodnota peněz poněkud se zotavila. Avšak válkou vzniklé výlohy které dosahovaly výši desíců miliard, byli podle velikosti a bohatství rozděleny na státy nově vzniklé, do čehož byl také zahrnut dluh státní předválečný, a tu naše Republika Československá uznaná jako země od přírody bohatá, dostala do svojího vinku jako nevěsta skromné miliardy dluhů, což mělo ten následek že naše koruna za hranicemi málo měla ceny, a my musily za věci a potřeby v cizině kupované, velké

množství korun platiti, následkem toho také ve vnitro-zemí všechno placeno na velký počet korun. Tak placeno za krávu 5000-8000 Kč. 1 míra pole 8000-10000 Kč. 100 kg pšenice neb žita 400-450 Kč. holý vůz okovaný 3000-4000 Kč. 1 kg masa 28 Kč. jeden metr tištěné látky na ženské šaty 28-30 Kč. jeden metr látky na šaty mužské 300-500 Kč. a t. d.
Na základě těchto dluhů a poměrů, usneslo se vláda na soupisu majetku a uložených peněz a tu bylo sepsáno jmění celé republiky dělo se to následovně: Občanstvo postupně voláno na berní úřady a tu sepisován majetek na dvě položky, jakou cenu a jaký majetek měl občan 1 března 1914 a jaký 1 března 1919.

Příkladně:

	r. 1914.	r. 1919
1. Budova	6000 Kč.	13.000 Kč.
2. 10 mír polí	5000 "	10.000 Kč.
3 Stroje	7000 "	14.000 "
4. Dobytek	5000 "	12.000 "
5 Drobné nářadí	200 "	1 000 "
6 Domácí živoč. potřeby	280 "	2 100 "
7 Hotovost v kladů	3800 "	7 300 "
Spolu	27.280 Kč.	59.400 Kč.

Od majetku 1 března 1919 přišel ještě odečísti dluh který musil býti prokázán a zase byl co majetek připsán věřiteli, a pak byl odečten závazek anebo břemeno které na majetku vázlo, ku příkladu výměnek, se čísti brán jako dluh ve výši 4500 Kč.
Co se jevil větší obnos při součtech v roce 1919 jako 1914

to pojmenováno jako válečné obohacení a vyměřená
z tohoto obohacení dávka z majetku a ta byla asi taková:
Kdo měl 25 mil. korun, dával výměnek a neměl dluh 4000–5000 K
" " 40 " " " " " " 7000–9000 "
" " 60 " " " " " " 15.000–20.000
Kromě toho kdo měl hotovosti na penězích měl vyměřenou
dávku větší, kdo měl dluhy menší.
Nejčí však věci tyto byli uvedeny do pořádku, dostavil
se rok 1923 kdy ceny dávno byli nižší a Rouma již
měla dosti cenu, peníze byli hledanější, a výměr dávky
z roku na ceny 1 března 1919 tu vláda sama uznala že
chybila a měla chtíti peníze hned po soupisu, kdy jich
bylo dosti, a tu bylo z původních dávek majetkových
odepsáno 40% a dávky majetkové musily býti státu
zaplaceny do 31 prosince 1927 pod uvarováním ztráty.
Na tuto dávku byli také započítány ~~co~~ a zkrácuty
peníze zadržených 50% při kolkování, tak že byli odečteny
od vyměřené dávky z majetku.
Následek tohoto placení, měl vliv na naši kroumu
jak doma tak také za hranicemi, a peněžní naše měna
se dosti zhodnotila, tak že na naši Republiku
jinak pohlíženo jako dříve když jsme byli v roce prodlu-
žení.
Z těchto poměrů máme ponaučení, kdo peníze šetřil
i v těch dobách, kdy válka zuřila, kdo šetřil i když
hodnota kouny byla na mizině, dobře činil, když bylo
tam kde peníze zbytečně utráceny a promárněny, tu
když se dostavily povinnosti poválečné, musily se i
vypůjčiti, a pak těžko opláceti, poněvadž Rouma
měla již hodnotu. Leč takto získaných do pokladny
státní, mělo býti použito ku placení válečných dluhů.

Poměry mezi lidem po válce.

Světová válka přinesla mezi lid dosti věcí nepěkných zvláště mezi mládež.
Mezi lidem mizí úpřímného přátelství, mizí poctivosti a dosti velká netečnost náboženská, dále pýcha vlastnou, a domácnosti;
Po čas války myslilo se, až bude po válce, že bude vzpomínáno na obětavost rolníků a zemědělců, kteří zachraňovali před hladem aneb úplným vyhladověním, avšak bylo tomu rozuměno jinak.
Po válce zpálano rolníkům, Ketasů, zbodějů a t. d. a samotné úřady státní, chtěje asi udržeti lid od revoluce šli v mnohých případech proti rolnictvu.
Stalo se případy, v r. 1918 prodal rolník chudšímu občanu selata, neb pod ukrýváním zákona krávu, mouku obilí a t. d. po 28 říjnu 1918 počali se hned kupitelé obraceti soudně proti prodavačům, že jednotlivé potřeby byli prodávány dráže než byli ceny maksimální, a požadovali přeplacené peníze zpět, rozsudek soudní vyzněl vždy ve prospěch kupujícího, a dotyčný prodavatel musil peníze vrátiti a kromě toho soudní výlohy zaplatiti, a ještě velkou pokutu peněžní soudem vyměřenou zaplatiti, soudy takové byli nekonečné až vládním nařízením učiněn jim konec jako pohledávky propadlé a dobou promlčené.
Viděl jsem ku příkladu, že žalobce kupitel až selátka vykrmil na pěkné vepře, a sám jich prodal za cenu ne maksimální ale lichvářskou, jak se říkalo a přeci žalovat rolníka že jemu prodal drahe a

chtěl peníze nazpět a musil je dostati, to samotné bylo sjemnými věci, tak lid mezi sebou počal žíti v nevoli a nevázech.

Kromě tohoto, nebylo ani jednoho svátku, že by nebývalo bylo v některém hostinci politická schůze což trvalo asi 1½ roku po válce, na těchto schůzích mohl řečník Rolo mět jen díru do úst, a nejlepším řečníkem byl ten Rolo dovedl vše pěkně a pořádně shromaždit a skrizisovat a říci že by to mělo býti tak jak jest pro celek lidstva nemožným ten byl s 70% posluchačů tem nejlepším mužem na světě.

Musím úpěnně vyznati, že poklonění dospělé které žilo při prohlášení naší samostatnosti, nebylo pro naši samostatnost vychováno, a tudíž také nechápalo co svoboda znamená, a jaké jsou naproti tomu povinnosti, což se právě tato nevědomost, hodila takým bouřlivým řečníkům, kteří by nejraději byli vládci u nás pomocí Ruské, a oni co by pak mohli státi v popředí, to ostatní byli by si již nabrousili, avšak přece prorat takový se jim nezdařil, ale my čtenáři vem sobě obraz když takový otvor dostaví se každou neděli a otvor na rolníky živnostníky a obchodníky jaký jest potom život a pokoj v obci. Konečy dostoupily takových rozměrů že nádenníci a zemědělští dělníci řekli, my rolníkům (kterým) dělati nepřijdeme, až nám dají takové požitky jaké my chceme, ovšem požitky také jaké nemohli býti splněny, a naproti tomu rolníci, když po případě byli těmito samotnými dělníky žádáni, dovez mi z lesa dříví, pomel mi pomoc mi kousek pole, půjč mi jistý hospodářský stroj neb nářadí, tu rolníci řekli ano učiním, půjčím, ale žádám polík a tolik ovšem číslo také, jaký nemoh dotyčný

žadatel splniti a tu počalo svítati, že řečník dovede v neděli mnoho dobrého lidu svojimy ústy dáti, avšak večer zmizí, nechá za sebou pozestranou obec, a ti občané když v pondělí ráno se probudí vidí že musí pracovati, a co hlavního že potřebují jeden druhého, že samostatně bez pomoci druhého nemožno žíti, tu počalo střízlivění a klidnění, avšak tato doba trvala skoro po 2 roky, nežli se tyto fantasie vybily.

Zamatyji si že dostavil se do V. Ruso, mladík student 16 roků starý, který chtěl pomaučovati policé, obec a při tom počal hrdně stávati, svém byl po tomto řečnění pád že s obce utekl, aniž by mohl svoji rozumnou bolševickou řeč skončiti.

Ovšem našli se také řečníci, kteří nabádali ku svornosti, práci klidu a společné užitečné práci, ačkoliv v počátku neklidili ovoce svojich rozumných řečí, přeci po čase až lid uviděl a zažil fanatismus, uznal jejich řeči a vracel se do poměrů dřívějších pokojných.

Uvedu zde také jak se pracovalo při velkostatku Lustiměřském a Výškovském což jest mi známo.

Lid při velkostatcích byl již tak sbolamucen a shloupán, že myslil že možno chleba jísti bez práce, zavedená 8 hodinová práce polní, ať to stačí nebo nestačí, ať rostliny ve svojim vzrůstu počkají, a když některý dělník zasloužil pokárání, a dostal jej, tu všichni dělníci, třeba den stávkovali, a tu si můžeš milý čtenáři pomysliti jak práce při tom v poli pokračovala, správci řekli my tebe poslouchati nebudeme, máme se sebe zvoleného předáka a toho my

posloucháme, a tu jsem byl svědkem bylo 5 hod. odpoledne na poli pěkná jetel suchá jen je složíte, avšak v červnu 5 hod. odpoledne 8 hod. práce utekla musíme jíti domů, do rána počalo pršeti a jetel se zkazil, čemu dělnictvo bylo rádo, to byla výchova pro společnou práci a pomáhání místi čímž našeho mladého státu. Samotné tyto poměry byli také v novinách, sám náš president T. G. Masaryk napomínal národ ku houževnaté práci vydal heslo, V práci naše spása, avšak v tu dobu mnoho lidu v té době věřilo více stávčům než presidentu a lidum rozumným.

Přišla však doba, kdy řiditelé zůstavali v místnostech řiditelských samotni, a kdo přišel ten jim nevěřil, tak byli nuceni řemesla-toho nechati, lid vrátil se ku práci a svazky občanské posileny, nemohu dávati zde vinu lidu který nezkušeně sedal na neomylnou řeč a sliby ovšem za tyhle ty nesváry můžem přičítnouti těm kteří vedu Rady by mohli vnésti pak lidi avšak přece národ měl tolik síly a rozumu, že většinou poslechnul lid rozumný a pokojný.

Bohatý, pracovitý a šetrný jednotlivec, má býti dle možnosti svojeh každý občan, a pak národ tedy nikdy nezanikne když jest spojen páskou svornosti.

President republiky na Moravě r. 1929.

S velikou radostí uvítali jsme zprávu, že pan president letos zavítá k několikadennímu pobytu do zámku Židlochovic na Moravě. Radost naše byla tím větší, když jsme slyšeli, že v neděli dne 16. června 1929 pojede o 7. hod. več. státní silnicí od Prostějova kolem naší obce. Hned vyskytly se hlasy, abychom využitkovali jedinečné příležitosti a pana presidenta spolu s občany pustiměřskými zastavili a požádali o podpis do této pamětní knihy pro paměť budoucím. Leč ohledy na únavu, kterou jistě bude pan president postižen toho dne dlouhou cestou ze Židlochovic přes Brno-Královo Pole, Boskovice, Jevíčko, Litovel, Prostějov vyžadovaly neprodlužovati jeho zájezdu mimořádným zastavováním a spokojili jsme se, abychom ho při projezdu aspoň důstojně uvítali a pozdravili. To jsme také učinili, ale zároveň jsme se smluvili s občany pustiměřskými, že pamětní knihy pošleme do Židlochovic s uctivou prosbou na pana presidenta, aby je podepsal.

140

T. G. Masaryk.
20/VI '29.

Pan ředitel občanské školy v Luštěnici, Albín Pavlíček, v zal naši Luštěnickou pamětní knihu, zajel s ní do Hradlochovic, kde p. prezident asi týden dlel, a požádal jej by ozdobil naši pamětní knihu svojím podpisem, což tento také dne 20 června učinil.

Velkostatky a parcelace půdy.

V Něm. Lensích, jsme velkostatek neměli, byli tu v katastru naší obce pozemky a ty patřili velkostatku v Lustinčeři majetkem Arcibiskupů Olomouckých, byl to majetek který patřívával ku klášteru sester Benediktinek v Lustinčeři a když tento klášter zanikl, přešel tento polní majetek do vlastnictví Arcibiskupů Olomouckých.
Kromě pozemků v katastru obce Něm. Lens, měl velkostatek Lustinčeřský také pozemky v katastru městyse Lustinčeř; a v tehdejším katastru obce Podivín, zvané pozemky Gotáry u lesa za obcí Zelenou Horou, směrem ku Ferdinandově. Hlavní pozemky a nejcenější byli však v katastru obce V. Lensí do roku 1885 užíval a obdělával ve svojí režii pozemky při Velkostatku Lustinčeřském, sám Arcibiskup, když však špatným hospodařením snad žádného výtěžku z tohoto Velkostatku neměl, tu jej celý pronajmul p. Skutechým domácím bratrům, továrníkům majitelům cukrovaru ve Vyškově, kteří měli Velkostatek vynajmutý až do parcelace.
Velkostatek spravoval jim jejich správce, a slušno podotknouti že za jejího hospodaření velkostatek velice dobře a výnosně byl spravován, místní polnictvo velice mnoho dobrého a užitečného se naučilo při obdělávání pozemků, poněvadž jmenovaní měli vyškolené správce, a kapitál který jim zrovna tekl z cukrovaru tak že měli prostředky hmotné i duševní.
V posledních letech před parcelacem, na Gotárech u lesa přeměnily pozemky tyto v pastviny, a chovali na nich v dobách, hříbata svojího vlastního chovu velice pěkného, zajíždějícího avšak s nohou lehkou, tak že koně tyto byli při polní práci dobří a vytrvalí.

Při parcelaci pozemky Kotáry, byli na drobnější rozděleny mezi zemědělský lid v Kel. Hoře který pozemků pro svoji živnost potřeboval jako soli.

V Něm. Rusích byl větší statek toho času největší, všeobecně se jemu říkalo Dvorské č. domu 79. a bylo při tomto statku polí ve výměře 105 mír, 1 ha. něco více jako 5 mír, majitelkem tohoto statku byli Rytíři Manerové z Bohdalic; pozemky měli také vynajmuty p. Skutečtí sousedníci a majitelé cukrovaru ve Vyškově.

V budově býval totiž na tom č. 79, v nájmu stařeček jménem Svarovský který obdělával zahradu a ze které také se živil, byla na tomto statku pěkná ovocná a zeleninová zahrada.

Po smrti stařečka Svarovského, bydlil v tomto statku Kašpar Zbořil výměnkář z čís. 34 v Něm. Rusích, a zároveň z řízená zde četnická stanice v letech asi 1902. před tím patřila obec naše do obvodu četnického do Vyškova.

K řízením četnické stanice v N. Rusích, byli přiděleny obce do tohoto obvodu: N. Rusy, Rustinice, Kel. Hora, tehdy ještě jmenované Velké Radslavice, Malé Radslavice, Lodiviice, Dřejice, Unkovice a Želč, později zvaná Želec.

Rytíř Maner z Bohdalic poručil statek v N. Rusích svojimu synovi, který byl důstojníkem v c. k. armádě Rakouské, a tento maje větší vydání jako příjem, prodal statek tento domácímu lékaři jejímu, který jej dal svojimu synovi a ten v krátké době zemřel ve Vídni aniž by svůj statek viděl a po smrti jeho bez potomků, dědila statek tento jeho manželka a ta jej prodala Skutečným i spolnostmi cukrovarníkům ve Vyškově, kteří byli majiteli tohoto statku až do parcelace v roku 1923, pozemky pak jsou porozparcelovány mezi mnoho rolníky v Něm. Rusích a Rustinici.

Po majitelech Skutečných zůstala v zahradě smutná památka nechali krásné stromy vykácet, zahradu zorali a celé

cukrovarníci

Budova dána totiž přízením parcelačním prodána obci Něm. Rusínu za cenu 64.000 Kč.
Obec budovu tuto části užívala sama, a část pronajmula, zřídila zde stáje pro čtyři plemenné býky, velice stáje pěkné které toho času r. 1926 byli snad nejpěknějšími v okrese Vyškovském, toho času chování plemenní býci též, plemene Bernsko-hanáckého, cena jednoho býka jak na maso tak ku plemenitbě byla 5000-6000 Kč. zároveň zřízen zde byt pro opatrovníka býků, toho času Matouš Sedláčka, který za opatrování býků dostával počně v letech kolem 1928 počně 950 Kč. zdarma byt, a za jednu krávu připuštěnou ku býkovi 2-3 Kč. buď na penězích neb ve obraze, kromě tohoto byl také Matouš Sedláček ponocným a dostával počně od obce 1000 Kč.
Býci vydržování na účetnictví chovatelů dobytka, a činil poční poplatek s krávy 30-40 Kč. Kromě toho obecní pokladny dávány počně 2000 Kč co obecní subvence, na vydržování býků, dále plynul do pokladny chovatelů dobytka poční nájem s pronájmu honitby katastru obce Něm. Rus, který činil počně r. 1928 - 3400 Kč a v roce 1929 po novém vyhlášení zajíců, totiž honitby 4100 Kč.
Býci krmeni jsou suchým jetelem, a denní dávka ovesného šrotu činila 8-9 kg, býci tohoto času velice jsou pěkní a ušlechtilé ve váze jednoho 10 q. během času byli býci ve váze až 12 q.
Vydávání píce a účetnictví býků vedl Antonín Soldán polník č. 100 za poční odměnu 250 Kč.
Když jsem se zmínil o honitbě, měl honitbu v rocích kolem 1928 vynajmutou Jan Dolnal polník v Něm. Rusích č. 41. a měl společníky: Jan Tauš polník č. 137, Alois Hmela obchodník smíšeným zbožím č. 70, Methodej Pitkyl polník č. 73,

Bohumír Provazník rolník č. 99, František Janoty rolník č. 89, a Jan Bebar rolník č. 90.
Dále v tomto čísle 79 jest kasárna pro ~~obvo~~ obvodové četnictvo, dále byt pro vrchního strážmistra, v rocích kolem 1928 jsou četnici tři na stanici v Věm. Lusích.
Dále zřízeno zde skladiště nového místního dobrovolného sboru hasičského a zároveň světnice hasičům dána pro jejich potřeby o hasičstvu obšírněji zmíním se později.
Zřízen zde obecní chudobinec, a nocleháma pro cestující, kromě toho zbylo v budově této ještě několik světnic prázdných které nebyli používány následkem špatného stavu, v roce 1929 nechala obec budovu tuto řádně opraviti, a špatné světnice připraviti ku obývání, opravu provedl místní zednický mistr Karel Knap č. 122 nákladem asi 30.000 Kč.
Zahrada ovocná kterou Skutečtí zničili znovu v roce 1926 vysázená ovocným stromovým, a stromy sázeli Antonín Soldán č. 100, Jan Zuchal č. 94, Josef Adamec č. 57.
Pozemky které patřili ku č. 79 byli následující:
Pán přední, Pán ve žlebích, Zadní padělky, Pán u malého mostku a Pastvisko, celková výměna asi 105 měr, jedna míra asi o něco méně než 1/5 hektaru.
Pozemky tyto při průměrné parcelaci v letech 1925 poněvadž parcelace trvala 3-4 roky patřili Skutečným, byli rozparcelovány mezi malé rolníky v Věm. Lusích a Luskinci za cenu 1 míry 900-1200 Kč.
Skutečtí nemusili pozemky tyto nechati rozparcelovati, avšak využili při tom svojího dobra které zákon dovoloval, na jejich výměru celkovou pozemků dle zákona nepřipadali, avšak oni sobě za pozemky v katastru obce Věm. Lus vyměnili takou výměru pozemků v katastru Vyškovském s pozemků majetníka Arcibiskupa Olomouckého a měli

pak pozemky v katastru obce bydliště ve Vyškově.
Pozemky Arcibiskupa Olomouckého, v katastru obce V. Lus
byli následující:

Pojmenování trati;	čís. parcely	Výměra.
Pod Vinohrady	282	6 ha 51 a 10 m²
" "	283	— 12 a 73 "
" "	284/1	4 ha 59 a 68 m²
" "	284/2	— 05 " 06 "
Marchansky pole	917	8 ha 61 " 05 "
" "	918	— 39 " 56 "
" "	921	— 20 " 68 "
" "	922	— 19 " 96 "
Křižanovská	1094	2 ha 71 a 55 m²
"	1095	18 ha 23 a 65 m²
Niva (za Prálkovým)	1103	9 ha 38 " 52 "
" " "	1104	— 13 " 74 "
Zborená —	1106	1 ha 46 " 53 "
"	1107	15 " 87 " 88 "
Hrotský lán	1245	9 ha 34 " 31 "
" "	1247	3 " 99 " 25 "
Hostětský lán	1415	4 " 57 " 98 "
Niva u hranic Ivanovských	1513/1	— 55 " 89 "
Padělek " "	1573	— 33 " 77 "
" " "	1574	— 5 " 83 "
" " "	1575	— 18 " 31 "
Počápka	1530	2 ha 24 " 64 "
"	1533	4 ha 20 " 31 "

Pozemky tyto jsou rozparcelovány národovcí, malým rolníkům
v Vem. Lusích a Kustinci za cenu 1 míry 900 – 1400 Kč.

Víva pod Vinohrady, malým rolníkům ku polnímu hospodaření, a kdo v Vém. Pensích neměl při svojém domku zahrádku, ten dostal asi 5-7 a na domácí zahrádku ku pěstování zeleniny, někteří nabyvatelé půdy nasázeli si na pozemcích těchto ovocné stromy.

Kromě toho od čís. domu 158 až po potok v Buchtále čís. domu 68, byli majitelům prodlouženy jejich domácí zahrady, výhoda pro majitele velidá.

Marchanoty pole, rozparcelováno malým rolníkům, a dáno zde také pole, bývalým dvorským zaměstnancům mnoho-letým zákon nařizoval by ten který dlouhá léta pracoval při velkostatku buď tělesně neb duševně, a následkem rozparcelování byl zbaven svojí výživy dostal odškodněnou, v pozemcích ve výměře 8-10 mír. by měl býti na čem žít, za cenu parcelační.

Křižanovská, asi 15 mír rozparcelováno malým rolníkům něco dáno dvorským zaměstnancům, dále asi 4 míry dány Skutečným cukrovarníkům ve Výškově, by pole toto sloužilo ku místnímu skládání cukrovky, dále asi 4 míry spojeným cukrovarům Hodonským (Syndikátu) také pozemek tento sloužil ku skládání cukrovky, kdyby snad místní akcionáři Hodonských cukrovarů, nemohli krpu dodávati pro cukrovar Výškovský, ovšem dle dohody mezi správou cukrovarů Hodonských — a cukrovaru Výškovského.

Dále asi 3/4 tohoto pozemku, ponechán při zbytkovém statku se sídlem v Lustenici, na jisté části budov hospodářských na starém dvoře.

Zákon nařizoval, ponechati se Velkostatku menší statky s výměrou 100-300 mír polí dle místních okolností; a takový zbytkový statek stvořen také v Lustenici a prvním majitelem jeho jest Vávra, bývalý inženýr ve státních službách, který pro svoji nemoc propuštěn, a dán mu zbytkový statek

v Lustiměři, ceny státem stanovené za zbytkové statky byli na tehdejší dobu přiměřené, naproti cenám hospodářských plodin a výrobků, a prodávány jsou státním zaměstnancům, kteří pro nemoc propuštěni ze služeb, dále bývalým správcům hospodářským, kteří byli na Velkostatcích které přišli ke rozparcelování a pak také přidány jak se říká dle protekce, třeba i takému který pro vlast si jej nezasloužil avšak měl tatínka u stolku, na kterém se rozhodovalo.

Nova (za Vrážkovým) rozparcelována malým políčkům, a na žádost obce, prodáno obci ve hloubce asi 50-60 m šířka od Vrbek, až ku čís. domu 130, ku stavění obytných stavení.

Zhořená, rozparcelováno malým políčkům, a kolem státní silnice ponecháno ve hloubce asi 50-60 m ku stavění obytných stavení, a hned prodáno kupcě-chtivým.

Hrotský lán, rozparcelován jen asi 10 mž malým políčkům, něco dvorským zaměstnancům, a asi 3/4 ponechán při zbytkovém statku v Lustiměři.

Hostický lán, rozparcelován malým políčkům, a dvorským zaměstnancům

Nivky, rozparcelovány malým políčkům.

Lodiček " " "

Lučapka " " "

pozemek tento býval asi do roku 1887 loukou následkem mokra, až když Akteční cukrovarnici vyzdi do nájmu Velkostatek Lustiměřský, odvodnili pozemek tento a učinily

svůj pozemek orný.
Když pozemek tento ~~[illegible]~~ byl ještě ve stavu louky a v hospodaření Arcibiskupa Olomouckého, tu na podzim byla louka tato pronajmuta občanům Vém. Rusským ku pasení dobytka, moje maminka co svobodná pásívala na louce této domácí hovězí dobytek, doby kdy se ještě v naší obci vůbec pařilo.

Uvedu zde všechny nabyvatelé půdy kteří z obce V. Rus půdu dostali koupiti z parcelace.

Čís. domu	Jméno	Zaměstnání.
1.	Smejkal Jan	kovář a rolník.
7.	Lospisik Martin	domkař
8	Gregor Rudolf	rolník.
10	Kouřek František? Kadlec	zedník a domkař dvorský zaměstnanec
11.	Vodamcová Františka	vdova a domkařka.
13.	Kouřek František ~~Ryas Jan~~	zedník ~~dvorský zaměstnanec~~
15	Ryas Jan	dvorský zaměstnanec.
23	Šerkova Josefa	vdova a rolnice
24.	Jansky Matěj	rolník.
26	Jansky František	"
27.	Zaráčková Aloisie	vdova a rolnice
28	Korčián Jan	rolník.
29	Vejmolová Františka	rolnice
40	Štrajt František	zaměstnik stojní.
43	Loufalová Františka	vdova a rolnice.
44.	Šeikryl Josef	rolník a obchod ovocem
45	Linos Rudolf	dvorský zaměstnanec
47.	Vráč	" "
48	Šváb Aloisie	" "

Čís. domu.	Jméno.	Zaměstnání.
50	Řehoř Bartoloměj	domkař a obchod ovocem
51.	Kokoupil Teodor	" a zedník
56	Skočdopole Augustin	" a krejčí
57. b.	Sedlmina František	" a zedník
58	Kourek Jan	dvorský zaměstnanec
61.	Jurtíček Petr	polník
62	Bolmal Josef	"
63	Matoušek Robert	"
64	Kramplová Marie	"
65	Herych Jan	"
66	Maršál Tomáš	"
67.	Vavrátilová Hedvika	vdova a domkařka
68	Indrová Františka	" "
69	Janák František	tovární kovář a domkař
71.	Vojáchová Anna	vdova a domkařka
72	Štikryl Methodej	polník
79	Obec Věm. Krucy.	
86	Komárek Alois	polník
92	Kukal Karel	"
93	Kukal František	"
94.	Kukal Jan	domkař a zedník
95	Indra Karel	polník
98	Buda Josef	domkař.
104	Spizar František	polník
110	Jansky František	"
113	Sedláček Jan	domkař a klempíř
114.	Sedláček Vojtěch	" " zedník
115	Bebar František	polník
116	Vidanec Karel	domkař
117.	Šťastný Jan	domkař a obchod ovocem

Čís. domu.	Jmeno.	Zamestnání.
118	Lehal Karel	domkař.
119	Letáš František	"
122	Knap Karel	domkař, zedničský mistr
124.	Klvač Karel	" a zedník
125	Hroza Josef	" " "
129	Němák Bedřich	dvorský dohlížitel
134.	Hroza Josef	domkař a zedník
135	Mach Josef	" " krejčí.
136	Šimon Adamec	" dělník v lomu kamen.
137.	Toušek Jan	polník
140	Letzgola Methodej	kovář.
141.	Koza Václav	dvorský zamestnanec
142	Holmal Josef	polník
144.	Lospisil Karel	domkař a rolník
145	" Rudolf	" a kolář
146	Koudelková Marie	domkářka a vdova.
148.	Tomišek Karel	domkař
149	Klevetová Josefa	vdova a domkářka
150	Hebal Vojtěch	domkař.
151.	Hednicek Karel	" a zedník
155	Vyloužil Antonín	domkař
157.	Houbal František	" a krejčí
158	Janoušek Robert	" a zedník
159	Kakradnicek František	domkař
160	Klevera Jiří	" a zedník
162	Vok Ferdinand	" "
164.	Houbal Jan	" "
165	Bedek František	"
166	Křehlík Antonín	"
171	Smehlík Josef	dohlížitel v lomu kamen.
169	Mozný Antonín	domkař a zedník.

Čís. domu.	Jméno.	Zaměstnání.
24.	Josef Šmídal.	Domkář a zedník.
74.	Jan Trnavský	"
74.	Jan Šmídal	"
172	František Šmídal.	" ostař.

Parcelace půdy bylo pro menší rolníky pravým dobrem, neboť jim půdy přibylo, kterou pro svoji živnost velice potřebovali, a pak v té době kdy pozemky dostali hospodářské plodiny byli v ceně, cukrovka až 27-24-22 kč. obilí 1q za 250-300 kč. tak že při dobré úrodě za jeden rok měl za plodinu kterou na pozemku sklidil a prodal, také půdu zaplacenou, stála 1 míra 900-1400 kč. dle jakosti půdy a vzdálenosti. Obnosy za půdu stržené dostal asi za 1 míru 600-700 kč. její majitel, ostatní peníze přišli státnímu pozemkovému úřadu na výlohy.
Půda která takovým způsobem přišla do rukou drobných rolníků, byla u mnohých velkostatků nakradená, a to tím skutkem když po bitvě na bílé hoře, byli předáci na Staroměstském náměstí v Praze sťati, jiní prchli přes hranice do ciizíny a mnozí byli vyhnáni do cizíny, ta tehdejší mocní tohoto světa, císař Ferdinand II. buďto půdu svojím milíčkům daroval, neb za nízkou cenu prodal, na mnohých velkostatcích cizince usadil, a v mnoha případech si ji tehdejší pán na velkostatku sám beze všeho přivlastnil, a něco málo pozdějších roků musil mu ji lid venkovský pod knutou roboty obdělati.

Počasí a sklizně v posledních pocích.

Slýchával jsem od svých předků že roku 1866 když žita kostky napřáslé se do cámu sněhu, a dostavil se mráz, sněhu bylo tolik že žita pod sněhem byla zelená, tu mnozí rolníci, vzali silnější motouz a šli každý jednou brázdou majíce motouz napnutý přes celou pozemku a tak shrnovaly sníh, avšak ti kteří sníh takovým způsobem se žita kostoucího odstranily, nemělo pak žito žádného zrní, poněvadž se sněhem odstranily zároveň pel kostu a žito zůstalo neoplodněno, ti rolníci kteří se žitem nečinily ničeho měli pak zrní jako jiná léta.

Po tomto dostavila se válka r. 1866 a po ní cholera která v obci naší dosti řádila, tak že tento rok byl rokem pro naše krajiny nešťastným a špatným.

V roce 1889 byla krutá zima a dlouhá, tak že až 15 dubna mohlo se na poli pracovati; tím jarní práce konány většinou až v květnu, po tomto pozdním jaru následovalo parné a suché léto, a stalo se že již dne 28 června byli na kopcích žitné mandeli (za kostelem) ovšem se zrním špatným, slámy a píce pro dobytek bylo málo.

V roce 1893 v den 13 června na den sv. Antonína o ½4 hod. odpoledne, přihnal se hrozný mrak od Hrysic a působil svoje hrozbu na jakou nebylo v naší obci pamětníka.

Bouře vítr spojené hrozným krupobitím počali na Strakaletni a úplně zničili úrodu na obci Velké Hoče, pokračovali po kopcích na Milhofy a do Gréku, Marchanic a za Godlice, zcela po nynější

státní silnici všude ničice úrodu tak že za nimi zůstavala poušť a zabité pšenicové, u státní silnice svoji zkoubu zastavili, mrak sdesítem přelétnal se přes Topolany a začal svoji zkoubu na tehdejší obci Kovalce (Hlusto-macek) Kučerov Bohdalice kde zase ničil úrodu.

V naší obci kteří polnici měly všechny pozemky v Gretech Marchanicích a Godlicích, tak měly toho roku po sklizni, byli to polnici, Antonín Spisar č. 39, Karel Krampl č. 64, Karel Krampl č. 71 a t. d.

V roce 1897 v noci ze dne 5–6 října naprášilo se asi na 20 cm. sněhu tak že asi po 8 dnů nemohlo se na poli pracovati, zima tímto počasím vzniklá neublížila však úrodám a nezpůsobila žádné škody ani na bramborách ani řepě.

V roce 1902 na den 1 července poškodily kroupy na 1/3 úrody v zadním poli ku Ivanovicím, tak že bylo mnoho obilí zničeno, zvláště to ukodilo bramborám byli ve kvetu, a při tom nati jejich sesekány kroupy což mělo špatný vliv na nasazení brambor, sklizeň v těch místech byla slabá.

V roce 1902–1903 byla zima velice krutá a započala hned po všech svatých, což mělo za následek že při Velkostatku Vyškovském zamrzlo na mnoha místech cukrovka, a byla pak dobývána krompáči, podzimek 1902 byl velice mokrý a studený.

Rok 1903 byl až přes zimě velice mokrý.

V roce 1906 na den 25 září odpoledne zůstalo všechno pod sněhem, ovšem jen na krátko, žádná škoda na polích nebyla způsobená.

V roce 1909 mohlo se na polích setí až na den 7 dubna následkem mokra, které byli dobré a byli v provizelnou dobu po 15 červenci.
V roce 1896 počalo před sv. Annou pršet poslední týden v červenci ~~pršet~~, a tak tvrdě pršelo, že až pšenice i ty které ještě nebyli pokosený porostly na stojě v klasích, obilí které bylo v poli a nebylo na mlatech tak velice porostlo, pamatuji že maminky nemohly upéci buchet, bylo to jako těsto, nejlepší byli staré mouky nízké sucháry, musily býti však na ně dobré zuby.
V roce 1915 byl nad míru mokrý podzimek, tak že velice těžko bylo s poli odvésti brambory a cukrovku, toto následkem války musila býti vožená do cukrovaru, což ještě práci znemožňovalo, s 50% vožená ženami, poněvadž mužové byli u c. k. vojska.
V roce 1919 bylo po celý rok velice mokro, práce bylo nadbytek avšak vesměs shnilé a stuchlé, v den 29 října naprší se sníh a zamrzlo, mnoho cukrovky zůstalo pod sněhem, byla pak dobývána v listopadu ve sněhu a blátě, když jsme vozili skrajky musily jsme tyto hledati pod sněhem.
Až tyto řádky píši v roce 1929 nepoznal jsem lepšího roku jako byl rok 1920.
V lednu tohoto roku kolem sv. Tří Králů, asi po 10 dnů bylo pravé jarní teplé suché počasí, tak že jsme bez kabátů v poli velice sucho pěkně orali, pak se dostavilo zase mokré zimní počasí.
Koncem února tvrdě dostavilo se jaro a počalo se pěkně setí, jaro bylo tak teplé, že ani jednoho mrazu nebylo, lucerky na zeleno mohly se již kositi dnem 30 dubnem kosil Kaspar Kovazník č. 33.

tak že do polovice měsíce května byli lucerny velice pěkné, pěkně usušeny a spolu sklizeny.
Že muselo býti jaro velice teplé toho také důkazem to že dne 12 května na den zimního svatého Pongráce, nasbíral jsem pěknou kytici zralých červených jahod.
Dnem 1 července počaly jsme v poli kopati brambory pro denní potřebu a sice již dosti podzimní, nebyli ovšem ještě vyspělé, avšak mohli se již kopati při sklizni střední, bylo brambor také potřeba neboť v roce 1919 s 70% shnili následkem mokra.
Žito byli a úrody nad míru pěkné, zrno krásné a obilí zvlášť vypadlo, pšenice z 1 míry namlácено 6 – 7·50 q. což s sklizní nevídanou.
Tak že tohoto roku nemohlo se říci ani o jedné hospodářské plodině že by se nebyla udařila, a špatně spolu sklidila.
Ovoce bylo nadbytek a velice pěkné a kvantivé.
Ačkoli obyčejně přišel v noci a to bez bouří v množství přímrazném; a toho času potřebném.
Na podzim koncem měsíce září dostavilo se sucho, a to se protáhlo 2 budoucí roky, na plodiny však v tomto roce nemělo sucho toto žádného vlivu.
Rok tento jak velice pěkný a úrodný také ku svojímu konci donesl chovatelům hovězího dobytka pánu, v druhé polovici měsíce října dostavila se u hovězího dobytka a vůbec paznecktecků slintavka a kulhavka, která zachvátila celou střední Evropu, a veškeré bránění proti této nemoci, bylo marné, potrvala mezi dobytkem až do února roku 1921. a měla průběh velice silný, tak že mnoho dobytka

nemoci této podléhnul, nejméně podlo nemoci prosti, žených zvířat krom tahounek (otužilost) tak že nemoc tato hodně vyprazdnila chlévy pokud od války nevyplnila.

Vroce 1921 bylo počasí velice suché, co se týkalo obilnin, tak dobře vypaly, avšak slámy velice málo, jetelů, jen první sečky, ostatní žádné vyschly a na podzim nebylo ani tolik vláhy by ozimyny sešly, dostavil se trochu déšť v listopadu, avšak oziminy již se nezazelenaly zůstaly jen špičky klů u samé země, což mělo zkoubný následek na sklizeň na rok 1922.

Rok 1922 byl tak suchý, že ani nejstarší lidé obce také sucho nepamatovaly ani od svých předků neslyšely, obiloviny sotvo uschly, ječmeny se ani nevymetaly jen byli vymetány 10%. a to bylo zrno samý vous a samá pleva, jetele ani první sečky nemely již vláhy o druhých ani zmínky tak že tento rok byl nad míru neúrodný. Následkem sucha vroce 1921 počala se vroce 1922 počátkem roku jeviti u poznenáhlu Comivost kosti, poněvadž práce nemělo vzobě dostatek vápna, až když počala práce zelenou vroce 1922 nemoc tato na čas přestala a ku konci roku 1922 počala krozně řáditi následkem krozního sucha, a tu do jara r. 1923 zůstalo mnoho chlévů úplně prázdných, následkem toho dobytek byl velice drahý, stála krava 7000-9000 Kč. nemoc tato přestala až vroce 1923 kdy dobytku možno dávati z jara pici zelenou.

Rok 1923 byl úrodný a vynahrazoval to co jeho dřívější bratři pokazily ovšem mezery vdobytku

vyrovnati nemohl, to doplnily roky budoucí dosti úrodné.

V roce 1925 v první třetině února dostavilo se suché a dosti teplé počasí tak že rolníci počaly setí a do polovice února měli někteří rolníci obilniny zasety. Výsledek tak krásné setby byl tento. Obilí které do polovice února nevzklíčilo bylo dobré, poněvadž po půl únoru zamrzlo a mrzlo až do 20 března, to obilí které vzklíčilo a bylo již v kráse to bylo řídké, a muselo býti podsíváno, některé druhy ovsů musily býti sety po druhé.
Avšak ty obilniny které byli sety asi 3 dny před zamrznutím a nevzklíčili ty daly nejlepší sklizeň, poněvadž zima jim neškodila, a jak se otepplilo byli brzy vzešlé a měly delší dobu vegetační.

V roce 1928, počátkem ledna bylo zima krutá, jaro počalo pravidelně, a obilniny byli pěkné jen u pšenice dosti přidila zelenovcha (červ ve stéble a následkem toho nevymetání) jetele první seky pěkné, druhé však slabé nebo žádné, následkem sucha, které postihlo do první polovice září.
Sklizeň byla trochu slabá, následkem sucha a byl 1q za 15-30 q. ku odevzdání skladiště Věm. Lusy.
Na píci pro dobytek (jetel a sláma) byl r. 1928 nízcodný a stál 1q jetele 140-150 Kč. a 1q slámy 43 Kč.
Co se týká brambor byl rok tento velice úrodný.
Po žních byli ceny obilní ječmen 190-200 Kč za 1q. Pšenice 1q 200-210 Kč. Žito 1q 170-180 Kč Oves 170-178 Kč. čím však dále sou žní tím obilí bylo lacinější.
Počátek zimní v roce 1929 stál 1q pšenice 160-165 Kč Žita 137-141 Kč. Ječmen 160 Kč. Oves - 170 Kč. Brambory 45 Kč.

Rok 1929.

Rok 1929 počal zimou pro naše krajiny velmi krutou a mnoho sněhem, zima tato se stupňovala až od 10 do 20 února dostoupila zima v naší obci 32 stupňů delsia, na Vyškovském nádraží dostoupila zima 34 stupňů delsia, v krajích kolem města Jihlavy a v celém Šumavě v lesích ukazoval teploměr 40-41 stupňů delsia což byla zima sibiřská kterážto zima zasáhla celou Evropu.
Sněhu bylo také množství, že nebylo možno ani do Vyškova ni do Šumavic povozem se dostat, ačkoliv byť několikráte prohazován, a tu bylo tání sněhu s obavou očekáváno, a činěny přípravy u řek by nenastaly povodně, avšak jak praví staré přísloví, všeho jest nejvíce škodu dobře skončí, osvědčilo se počasí toto i při tání sněhu, sníh tát skoro celý březen, a voda svou nerčinila žádných značnějších škod.
V tomto roce počato s jarním setím dne 15 dubna pro naše krajiny tedy velice pozdě a mohlo se říci že v tomto roce ani žádné jaro nebylo poněvadž do 10 května bylo zima, a pak počalo již léto. Zima tato nezůstala bez následků, následkem zimy spáleny zásoby dříví a uhlí, vlaky nemohly v zcela odstraňování sněhu pravidelně jezditi a zásobovati uhlím, tak že když za několik dnů pouházán vagon uhlí na nádraží, tu prodáván pod dozorem úředním pro domácnost po 10-30 kg což bylo jako mouchu pro velblouda.
Následkem zimy a sněhu, nedostatku uhlí, musily

býti uzavřeny na jeden měsíc školy a vůbec se nevyučovalo.
Ještě hůře to dopádalo v každé domácnosti a hospodářství, řepa a brambory zmrzly v komorách i sklepích i tehdy když byli chráněny slamou samému zmrzli mimo brambory i řepa v místnostech kde ani mnoc ani mojim předkům nikdy nic nezmrzlo.
Dějiny dokazovali, že od roku 1776 v našich krajích tak kruté zimy nebylo, tehdy prý též byla tak krutá zima, že lidstvo při tehdejší vzdělanosti myslilo že přichází konec světa, všechno že musí zmrznouti.
Co se týkalo domácího chovného dobytka, tak nejhůře na tom byl dobytek vepřový, kdo nemohl malým prasátkům topiti tak všechny zmrzly, což také se stalo i prasátům již odrostlejším když nebylo o ně řádně postaráno, hovězí dobytek ani koně nezmrzli nikomu.
Nejhůře na tom byla pochopí zvěř a lesní, zajícové o 60% zmrzli a zbynuli hladem, a vlce srnci a jeleni nebyli na tom lépe, stal se případ že byl nalezen srnec v Revíru Ferdinandském opřen o strom a úplně ztuhlý, když jim nosino kamivo do lesa, což následkem sněhu bylo velice nebezpečno a obtížno, staly se případy že tato plachá zvěř brala potravu z rovna z ruky lidské.
Nejhrozněji páru zasadila zima tato stromoví ovocnému. byli u nás v obci staleti veliháni ořechy, zvláště obrovský ořech byl u čís. domu 107 kde byl hospodářem toho času František Spisar, pak byli tací dva ořeši v obecní zahradě čís. domu 79, a všechny ořechy zimou touto zbynuli a musily býti vykopány v ojedinělých případech zůstal ořech mladý a ty mohl obci na prospěch spočítati. Dále utrpěly mnoho třešně, těla

totiž kmeny jejich trženy mrazem až do půly stržen
kmene jejich, tak že v některých krajích Moravy byli
kol silnic celé řady vykáceny, co se týkalo třešní v obci
naší nebylo to tak zlé, třešni které byli sázeny kol
silnice Věm. Lusy – Ivanovice, v roce 1914–15 zbynula
asi 1/4. třešní obecních které měla obec sázeny kol
cesty jak se říká Hantlbyky, tak zbynuly asi 4 kusy.
Třešně tyto sázeny v roce 1913 s popudu tehdejšího ob-
posty Antonína Foldána č. 100. a zároveň vysázeny do
polovice hantlbyků stromky ovocný (kadlášky) dále
v letech 1913–1917 vysázeny obecní pozemky Godlice, Buchtál,
Houd, Kazinka a Buchtál kol potoka Jesmy a Javory,
všechno sázeno a objednáno ve školách Vrbových
v Tomovic ~~v o~~ na Moravě, na popud shora jmenovaného
který byl velikým milovníkem stromů, totiž byl to pisatel
těchto řádků; Zahrada v čís. 79 obecní, vysázena v roku
1926.
Dále poškozeny zimou velice ovocný (kadlášky) mimo
hrušky a jabloně, když na podzim tohoto roku začali
vsadech pracovati sekery a pily bylo sadařům a milovní-
kům stromů skoro ku pláči, zůstavali sady skoro prázdné,
a ty stromy které tam zůstaly byli nemocné přemrzlé, tohoto
roku bylo také následkem zimy také málo ovoce.
Vinná réva u nás málo pěstovaná zmrzla tak nízko po
kud byla ve sněhu, co bylo zavaté sněhem bylo uchováno
životu, co nad sněhem zbynulo, u nás réva pěstovaná
jen ojediněle u zdi při hospodářském obydlí, musily
býti z

zány skoro na 20–30 cm nad zemí, tak že
tohoto roku v naší obci žádné víno nebylo.
Je svědcem bolnými a skoro slzou v oku stojící v půli
dubna v čelo svojé úly, včely nemohly se vypřásiti

až v dubnu, a tu bylo pozdě, zhynuly úplavicí;
a zimou, byli včely kde se zazimovalo 10–20 včelstev
a vyzimovali se 1–2 a za nic nestali poněvadž byli slabé
a života skoro neschopné.
V naší obci nebylo větších včelařů, a těm také mnoho
nezůstalo:
Byli v včelaři:
Janotay Matěj č. 173 rolník zůstaly jemu 2 včelstva
Drbal Vojtěch č. 150 rolník shynuli všechny.
Zeyek Konrád č. 106 " zůstaly jemu 1 "
Skutka Vincenc nájemce obec. hostince se 17 zůstaly 1 "
Školařova Anna učitelka č. 63 —— " 2 "
Komínek Bohuslav č. 86 obuvnický pomocník — 2 "
Tolohan Antonín č. 100 rolník —— 5 "
Ve sousedním Rudimři byli větší včelaři ale ti
zůstaly některé skoro bez včelstev.
Byli to pánové:
Místní řídící školy obecné Pavlíček Albín podem Hejzák
Místní kaplan Frant. Vanek
Učitel Pásek
Učitel Kolek
Učitelka Beslnárová ručních prací.
Rolník Menšík a jiní.
Snad mylím že jsem o žádení zimy napsal již dosti
a přijdeme ku všem dalším co rok přinesl.
V masopustě hodně zábav a tancovaček které byli
pojně navštěvovány a hodně u nich peněz zbytečně
utraceno.
Každý spolek a klub musil míti svoje tancovačku.
Byli spolky v Vém. Rusích:
Sbor dobrovolných hasičů který byl založen dne

2 Června 1924 dříve byl sbor společný s Lustiměřem se sídlem v Lustiměři a na pokyn župy hasičů ve Vyškově zřízen sbor samostatný v Věně Prusích, Hec. Hlocě, v Radolaviciích a Podivicích kde dříve sbory hasičů nebyli; prvním velitelem hasičů v Věně Prusích byl Josef Juntišek rolník č. 170 podvelitelem Vojtěch Holmal rolnický syn č. 41. jednatelem Frant. Janoty rolník č. 110. pokladníkem Jos. Šmehlík vedoucí kamenného lomu, okresu Vyškovského č. domu 171. a zbrojmistrem Frant. Janák č. 69 kovář pracující v bývalé Šmidlově v Vyomovicích

Dále tu byl spolek Národní Jednoty pro Jiho-západní Moravu, který povstal se spolkem Německého pěveckého „Methodej" který byl založen asi v roku 1903 a zanikl asi v roku 1908.
Dále jsou zde politické či lépe řečeno volební skupiny: Republikánské – a Domoviny – Lidová, Křesťanská a t. d.

Chladné počasí které postavalo do polovice května, obeštilo se pak náhle a přešlo pak do letního tepla ba až horka tak že tohoto roku ani žádné jaro nebylo, rostlinstvo počalo náhle růsti jako na Sibiři tak že počátkem června kosili se Cucrky a byli na sklizeň velice dobré, taktéž Čistnačky i špargetky byli na sklizeň velice dobré, jen že později setné Čistnacky špatně se namočili následkem častých malých dešťů.
Koncem června přišli citelné chladna, a pak ovšem které tak moc ublížili na druhé sklizni všech jetelů že skoro nevyrostlo ničeho, následkem toho bylo málo píce pro dobytek, na mnohých polích nestála obilná seč ani za práci. Žně počali dnem 20 červencem

počasím suchým a horkým byli tohoto roku veliké žňové horka, tak že se vyplnilo pravidlo, jak ozimé veliké a silné mrazy, také žňové horka.
Že byli na počasí velice pěkné všeho v poli se neskazilo, naproti tomu zase také horko, a sucho, že nemohlo se podmítati; ohnišťové jistele schly a řepy skoro uschly;
Počasí tak suché potrvalo až do 10 září kde trochu naprršlo tak že se mohlo trochu naorati na ozimé setí a zaseti; vláhy bylo tolik tak že stěží mohlo ozimé setí shlíčiti a nad zem se dostati; avšak jen na polích a místech dobře rozdělaných, 2/3 ozimého setí bylo následkem sucha setо až od 30 října do 20 listopadu kdy bylo již dosti vláhy, ozim tento ještě vzešel poněvadž bylo v povětří ještě dosti tepla.
Co se týká shlížení žňové byla na úrodu dobrá jen žita vypadla málo pod průměr.
Shlížení cukrovky byla špatná následkem sucha a nebylo ji možno se země dostati tak byla země vesechna skoro všechna snadlidskou námahou musila býti rýta rukami; vyorávače byli úmakem lámány, a ~~[illegible]~~ také lámány, že dobytek nemohl po poli vyoraném ani choditi; urodilo se cukrovky po 1 míře té nejlepší asi 50–53 q ovšem byli to výjimky bylo po 1 míře také 25 q. Cena za 1 q cukrovky byla 15·60 Kč. Kdo řepu vozil do cukrovaru Vysokovského dostal od dovozu 1 q řepy za 1 km 30 hal, tak do cukrovaru bylo celkem za dovoz 1 q řepy 1·50 Kč odměna slušná, na 100 q odevzdané čisté řepy dostal pěstitel zdarma ½ Kg cukru, a 62% surových řízků na setí jedné míry

řepy dostal zdarma 5 kg řepného semene, a na 1 míru řepy dostal zjara 100 Kč zálohu bezúrocitelnou která se jemu na podzim při vyúčtování řepy cukrovarem srazila.
Před rokem 1929 dostával pěstitel jen 3 kg cukru na 100 q odevzdané čisté řepy, na hlínu sráženo na 1 q 5%.
Před rokem 1925 nedostával pěstitel vůbec žádný cukr, až Jednota řepařů pro Moravu v tomto roku řepným cukr na cukrovárnicích vydobyla.
Kromě toho dostával zdarma pěstitel 6% kalů které když neodebral dostal od cukrovaru 1 Kč za 1 q kalů. dále dostával 1/2% melasy když je neodebral dostal za ~~1 kg~~ 1 q 18-20 Kč.
Na organizační příspěvek sráženo pěstiteli na 1 q řepy 4 hal. pro Jednotu Řepařskou v Brně.
Co se týká kalů a melasy také pěstitel před r. 1925 ničeho nedostával.
Řepa obce naší asi ze 4/5 upisována na Akcie cukrovaru a Syndykátu Hodonského, několik polníků měli Akcie do Rolnického cukrovaru v Věmicích na Hané které vozili řepu do Tvarovic ku složení, zbytek řepy pak cukrovar Vyškovský každého roku sám kontrahoval, byli to ani polníci které v roce 1925 zůstali při cukrovaru Vyškovském kteří nechtěli vstoupiti do cukrovaru polnických, a které také cukrovar Vyškovský odměňoval do roku 1928 po tomto roce dával jim za řepu jak sám uznal za vhodné. (přebytek cukru na světovém trhu.)
V roce 1929 bylo velice málo řepných skrajtů, následkem sucha, nedostatek zelené píce, čisté bylo okopáno a zbytek skoro na řepě uschl.
Naproti tomu brambory dali sklizeň velice dobrou nadprůměrnou pěkných a zdravých bliz, které za velice

pěkného počasí byli sklizeny a zůstali až do zimi 1930 zdravé.
Nádenníkům zemědělským placeno denní 10 Kč. a celý den strava, čeledín měl ročně 1800-2200 Kč.
Co se týká ovoce nebylo v tomto roce skoro žádné, stromy následkem zimy se 60-70% usušily a které zůstali ukazovaci život poomatný.
Na podzim místo česání ovoce, pracovali vzadech pily a sekery, a vozeny se vodě fůry suchého dřeva.
V říjnu starosta obce Kaspar Provazník rolník č. 33 vzdal se následkem úmrtí svoje manželky pokročadý nemoc ku starostování času, a zvolen na dokončující starostenské období Konrád Kerych rolník č. 106.
10 hlasy a 4 hlasy dostal František Janoky rolník č. 26.
toho času radní a obecní pokladník.
Skládalo se zastupitelstvo obce tohoto času s 15 členů.
a byli v něm.
Za stranu Republikánskou:
Kerych Konrád rolník č. 106 starosta.
Janoky frant. " č. 26 radní a pokladník obce.
Janoky frant. " č. 110
Krampl frant. " č. 71.
Provazník Kaspar rolník č. 33.
Sloboda Antonín rolník č. 100, měl na starosti vyšlechtění péče a vyučtování plemenných býků, byli na obci 3.
Za Domovinu:
Gregor Rudolf rolník č. 8 náměstek starosty a měl pokladničtví chudinského fondu.
Knaps Karel č. 122 zednický mistr a rolník.
Za stranu lidovou.
Jenes Bonát rolník č. 105 radní.

Indra František rolník č. 101.
Fantišek Jan " " 61.
Smejkal Jan č. 1 kovář a rolník
Za stanem Živnostenskem.
Indra Jan č. 37 řezník a rolník
Strejt frant. č. 40 stojící zámečník a rolník
Šmehlík Josef č. 171 vedoucí lomu silničního výboru okresu Vysokovského v Mylhofech, a rolník.

Obecním sluhou, hotarem a hospodářem byl Strejt Karel, č. 153 obuvník a rolník.
Hlásným byl Sedlaček Matouš č. 79 kde dostával od obce byt a zároveň v tomto čase opatroval plemenné býky od býků dostával služné počně 900 Kč, byt, a od každé připuštěné krávy 1-5 Kč. Kromě toho honil kance ku plemenicím za odměnu 3 Kč.
Kance choval Kaspar Kovařník č. 33 za roční odměnu 3200 Kč. Kterýžto obnos počně pozvolnut na chovatele dle počtu plemenné.
Plemení býci vydržování chovatelé plemenného dobytka a platilo se v roce 1929 s jedné krávy neb jalovice počně 40 Kč. Kromě tohoto příjmu plynul do pokladny příjem z honitby obce Veně. Ten se vyšel 3960 Kč 140 Kč. pobírala obce se svých pozemků do pokladny obce, činilo tedy nájemné honitby ročně 4100 Kč.
Kromě toho asi na 6 měs. nastlo jetele na pozemcích obce které obec buďto zdarma neb za mírné nájemné nechávala pro býky.
Vájem se stájí pro býky počně placen obci 50 Kč.
Nájemníkem obecní honitby byl Jan Dolmal rolník č. 41. a měl sebou občany V. Pauhle jako spolumity:

totiž místní střelecký spolek:
Jan Tauš rolník č. 137.
Hmela Aloiš, obchodník smíšeným zbožím č. 70.
Šeikryt Methodej rolník č. 73.
Kovařník Bohumír " č. 99.
Janský Frant. " č. 89.
Bělař Jan " č. 90.
Do roku 1928 měli jmenovaní společníci celý kataste obce Velké Leno, vyjmutý avšak v tomto roce honitba vynajmuta na novo na dobu 6 roků a tu ku dražbě dostavil se zástupce lovecké společnosti Vimrod ve Výškově, Jan Veverka učitel ve výslužbě ve Výškově a pokročil vysokým nájemným které nemohla místní společnost dáti, a tu po delší domluvě ponechána společnosti Vimrod ve Výškově část pozemků a sice: od Výškova hranice státní silnice, ku Křižanovské Vsi, a odtud ku Boží muce v Jeřetech a rovno dolů zvonným Hlupostným Vrozem ku hranicím Radslavským, za roční nájemné které společnosti mezi sebou umluvily, což pisateli není známo.
Podnájem tento ovšem stal se s přivolením místního honebního výboru a politické správy.
Dostali se do katastru hosté kteří od V. Leuské společnosti lovecké, byli nenáviděni. (Kapitál)
V roce 1929 zabito na honě zajíců na polově V. Leuské společnosti 71 kusů, velice málo, následkem ubývání zajíců v krvavé zimě, koroptve tohoto roku nemohli býti střeleny následkem zimy na Katastru V. Leuském byli dvě stáda koroptví.
Zmínil jsem se také, že honebně polyne do paskhaslny plemenných býků, ovšem s přivolením majitelů pozemků.

Honební výbor ustanovil se členů:
Sobotáni Antonín rolník č. 100 předseda.
Dolmel Josef " " 62
Rozsypal Jan " " 20
Zbořil Jan " " 34
Zbořil Jan " " 83
Bědek frant. " " 165.
Loubal frant. " a Krejci č. 157.

V roce 1928 zvolen výbor nový a zvoleni:
Sobotáni Antonín rolník č. 100 předseda.
Levovzník Kaspar " " 33.
Lerych Konrád " " 106.
Zbořil Jan " " 83.
Smejkal Tomáš " " 32
Krampl frant. " " 71.

V roce 1929 bylo Národní shromáždění rozpuštěno a nařízeny volby nové na den 27 října a volba v naší obci odbývána v nové radnici č. 79 v neděli dopoledne kde každá strana měla svého zástupce.
Celková nálada na volbu do Národního shromáždění byla ve voličstvu skoro mrtvá, poněvadž dle dřívějších skušenosti bylo více slibů než skutků, a stále také voličstvo počítalo, že v novém období to bude jinak.
Hlasů obdrželi:

Republikánská a Rolnická	do N. Shromáždění	187.	Senát	177.
Lidová	" "	104	"	90
Národnostná	" "	46	"	40
Sociální Demokracie	"	26	"	25
Národní socialisté	"	22	"	32

Komunisté	Všeob. shromaž.	22	Senát	21.
Národní Demokraté	"	2	"	2
Hlinkova strana	"	1	"	3.
Liga	"	1	"	—
Německá dělnická	"	1	"	—

Čtenáři jest také znáti výsledek voleb směstjce Kvetinče a jest následující:

Republikanská a Domovina	V. Shrom.	281	Senát	248
Lidová	"	91	"	86
Živnostenská	"	71	"	61
Komunisté	"	37	"	34.
Sociální Demokraté	"	27	"	23
Národní sociálové	"	27	"	20
Národní Demokraté	"	6	"	3
Liga	"	1	"	—

Obec naše svoje úspory většim dílem a také svoje výpůjčky nosila do Občanské záložny v Kvetinči kterážto záložna založena v roku 1870 pod názvem Občansko Živnostenská záložna v Kvetinči v roce 1872 pozměněn název na Občanská záložna v Kvetinči s obmezeným ručením.
Prvním ředitelem tohoto ústavu byl František Janoušek polník v Kvetinči, pokladníkem Jan Kospíšil st. polník v Kvetinči č. 4. a kontrolorem Rozehnal polník v Kvetinči. po tomto kontrolou následoval brzy Kašpar Hbočil polník č. 34 v V. Kunčích. a po smrti Jana Kospíšila stal se pokladníkem Kašpar Hbočil č. 34 polník V. Kunčí. Po smrti

ředitele Frant. Janského asi 1886 stal se ředitelem Kaspar Hbeič č. 34 rolník V. Lusy až do roku 1916 kdy zemřel.
Během času stal se pokladníkem Jan Lospisil ml. č. 4 rolník v Lustinci a od roku 1916 ředitelem.
Téhož času byl kontrolorem Jan Adamec rolník v Lustinci, a místo něj zvolen asi ~~1897~~ 1899 Václav Eduard obchodník v Lustinci a od roku 1916 stal se pokladníkem Asi v roce 1912 zvolen co síla učební Karel Krejt rolník v Věn. Lusích č. 21 a v roce 1918 stal se kontrolorem v roce 1924 zemřel a místo něj zvolen Antonín Foldan rolník Věn. Lusy č. 100.
V roce 1887 založen v Lustinci spolu s obcí Věn. Lusko Spolek Křesťanský občanský a prodalo se v něm veškeré smíšené zboží, a zapečetěný nálev kozelky, spolek tento ~~tu~~ prosperoval svojího času velice pěkně avšak počal upadávati až roku 1906 se rozešel místo kde se prodávalo byla vymajmuta světnice tehdejšího rolníka Frant. Fiška.
V roce 1882 založen v Lustinci spolu s obcí Věn. Lusko sbor Dobrovolných hasičů a patřil pro tyto dvě obce až do roku 1924 kdy založen sbor Dobrovolných hasičů pro V. Lusy jak dříve již o tom psáno.
V roce 1904 založena společná mlékárna Lustinci a Věn. Lusy se sídlem v Lustinci, prvním ředitelem byl Jan Lospisil rolník č. 4 v Lustinci a po jeho odstoupení zvolen jeho syn Bohuslav Lospisil rolník v Lustinci č. 4. v roce 1928.
Pokladníkem prvním byl Frant. Gregor rolník Věn. Lusy č. 78 a po jeho odstoupení zvolen Josef

Dolmal výměnkář V. Lesy č. 142
Zdnatelem od počátku jest Eduard Kázal
obchod smíšeným zbožím v Lestinci.

Hospodářské Družstvo ve Vyškovci založeno r. 1898.

Uvedu zde také pokud jest mi známo bývalé
stavitý obce Věm. Lesy.

Janoky Jan	rolník	č. 26	od roku	~~1867~~ 1864	do	r.	~~1870~~ 1867
Rozsypal Jan	"	" 20	"	"	~~1870~~ 1867	"	"	~~1873~~ 1870
Tarš Josef	"	" 22	"	"	~~1873~~ 1870	"	"	~~1876~~ 1873
Janoky Jan	"	" 106	"	"	1873	"	"	1879
Lovazník Frant.	"	" 30	"	"	1879	"	"	1882
Zbořil Kaspar	"	" 34	"	"	1882	"	"	1894
Rozsypal Jan	"	" 20	"	"	1894	"	"	1900
Gregor Frant.	"	" 78	"	"	1900	"	"	1909
Zbořil Jan	"	" 34	"	"	1909	"	"	1913
Soldán Antonín	"	" 100	"	"	1913	"	"	1918
Dolmal Josef	"	" 62	"	"	1918	"	"	1922
Lovazník Kaspar	"	" 33	"	"	1922	"	"	1929
Lesych Konrád	"	" 106	"	"	1929			

Rozličné živnosti byli v Věm. Lesích:

Čís. domu	Jméno	Živnost.
1.	Smejkal Jan	kovář (rolník)
16	Kindel Hugo	obchod smíšeným zbožím zapečetěný nálev piva a Rozálky. (Konsum, Budoucnost Lestějov.
17.	Kozák Frant.	obchod hovězím dobytkem (rolník)

Čís. domu	Jméno.	Živnost.
18	Pliska Jan	řezník (volník)
28	Školař Bohumil	pekař až v roce 1930.
37.	Indra František	řezník (volník.
40	Strejt František	strojní zámečník. (volník)
50	Frelar Bartolomej	obchod ovocem / "
55	Kratochvíl Antonín	mlynář. / "
56	Skrodopole Augustin	krejčí / "
70	Umela Alois	obchod smíšeným zbožím zapč. nálev piva a lozálky, trafika.
80	Obec Kon. Luny	Výjemce Skalka Vincenc. Hostinec.
85	Vrátek Frant.	kolář (volník.
93	Kukal Frant.	obchod ovocem (volník)
98	Čížkyč Josef	" " až 1930 "
108	Cyrmela	Hostinec a řezník. (volník)
113	Sedláček Jan	klempíř / "
117	Šťastný Jan	obchod ovocem / "
122	Knap Karel	zednický mistr / "
123	Pelnal Frant.	obchod starými odpadky / "
126	Maliček Josef	obuvník
127.	Adamec Karel	krejčí
"	Adamcová Bohumila	porodní babička
128	Šolfa Rudolf	stolař
131	Tenavská Anděla	zapč. nálev piva a lozálky.
133	Loufalová Františka	šradlena.
135	Mach Josef	krejčí volník
140	Letzela Methodij	kovář. "
145	Kospiřil Rudolf	kolář. "
147.	Žabodný Karel	dámský krejčí
153	Strejt Karel	obuvník "
157	Koubal Frant.	krejčí. "

Čís. domu.	Jméno.	Živnost.
166	Křehlík Antonín	Výroba cihel v Řídicích / vedlník
167.	Lospišil Frant.	zap. nálev piva. trafika
"	Lospišilová Jena	vdovina.
172	Smídal Frant.	cestář, v. Lenoj; Ivanovce / "
168	Coufal Jan	obchod ovocem / "
174	Křehlík Jan	výroba surových cihel.

Rok 1929 skončil zimou velice mírnou a skoro bez sněhu do 14 prosince bodilo se v poli ovsí. Když se blížila zima tu lid s obavou čekal jaká zima asi bude ydali zase tak krutá jako vroce 1928–1929 přírodo-vědcové určitosti předpovídali zimu ještě krutější jako vroce minulém, a sice jednak dle znaků přírody, jednak také dle skvěmostí dle o dob minulých pokud snad zaznamy přírody byli zapsány, že vždycky jdou po sobě dvě zimy nad míru kruté, avšak do Vánoc vlastně do Května roku příroda ucence nepovlouchala a skončila nad míru mírně a skoro bez sněhu.

Na prázdnin počali se ojedinele objevovati v poli myši, avšak škody skoro žádné na obilninách nebylo kdyžto na Hané kolem Tovačova žádili na ozimináchi dosti citelně.

Smutný zjev na podzim a koncem roku jevil se v ovocných sadech, kde pracovali na uhynutých stromech, sekery a pily, následek zimy z roku předešlého.

Rok 1930.

Tento rok počal počasím na zimu velice mírně malými mrazy a skoro bez sněhu.
Co se týkalo obyvatelstva bavilo se v masopustě skoro až mnoho tanečními zábavami, což mělo na mládež vliv málo výchovný, čímž mnoho vždy škodí.
Kromě tanečních zábav, každou neděli a svátek kromě v Kině, na sále u Gemelů č. 108. Rok Sokol Lentimiřický zakoupil koncem roku 1926, dlabitní Kino spolu s dlabadlem majitele domu a hostince, Antonínem Gemelou hostinským a řezníkem, za jistou odměnu která plynula očistého zisku Kina.
Vstupné do Kina činilo na místo I. 4 Kč na místo II. – 3 Kč na místo III. 2 Kč. Kino bylo hojně navštěvován Zima která nad míru předpovídána krutá skončila nad míru velice mírně tak že němcové touto zimou se svoji předpovědí zůstali zakomboni, zvláště Francouzský němec který první předpovídal krutou zimu pro rok 1928–29 a také skutečně tak se stalo, tvrdil ještě v polovici února že kruta zima přijde avšak přírodou učinila jinak, že skoro žádná zima nebyla.

Dne 4 března počalo se zase jarní obilí a sálo se dosti slušně tak že do konce března byli jarní obilniny vzešty a kolem 3 dubna skoro ovedby pěkně padovali.
Dne 5 dubna večer přešla se hrozná bouře na toto datum nebylo vůbec pamětníka že by tak skoro zjara tak hrozná bouře byla, voda s mraků se jen lila podobná přetržé mracna spolu dovilemu skoro pamě velikosti kroupu, následkem toliko vody

způsobeny na polích dosti citelné škody, na svazích od bázd sebrány místy až 5-8 řádků jarního zasetého obilí, kde výjetech zasety jetele a bylo pole na svahu, tu semínko jetelové sebráno vodou a naplaveno na doliny tak že na svazích musily polnici setí jetel po dírkách.

Cena řepy stanovená za cenu 1q 16·80 Kč. laciněji jako v roku 1929 kdy 1q řepy stál 15·60 Kč. důvod udávám světovou nadbytečnou cukru, který z roku 1929 nebyl spotřebován ani nemohl býti prodán, důvod proč nemoh býti prodán uvádím tím, že země které před světovou válkou cukr svrchních zemí kupovali; po válce počali sami cukrovary a tamější vlády velice finančně podporovali akci tuto, by nemusili obrovské peníze za cukr do ciziny dávati, byli to země, Německo, Anglie, Italie, Balkanské a Jugoslavie, které byli před válkou dobrým odbytištěm našeho cukru a nyní měli již dosti značné kvantum cukru svojeho.

Vnitři Republice vláda až v roku 1927 přiřazila státní daně na 1Kg cukru 2·10 Kč což mělo veliký vliv na místní spotřebu, stál 1Kg cukru krystalového 6·20 Kč.

Do vjiných státech vládami podporováno to vnitř Republice ponecháno na pospas, zapomenuto že ve světové válce byl cukr bílým zlatem zemí Rakouských naproti cizině . . . . . cukrovka co vyk laciněji naproti tomu síly pracovní kterých bylo při zemědělství nedostatek stále jednak drahé a krojiva stále ještě dražší, co se týkalo Hospodářských strojů ty ještě o nějaké % podražily.

ceny hnojiv byli následující:

100 kg Rainitu . . . 47 Kč.
100 kg draselnatých solí — 100 Kč.
100 kg superfosfátu 16–18% — 74.50 Kč.
100 kg síranu amonného 188 Kč.
100 kg thomasovy strusky — 48–60 dle %.
100 kg dusíkatého hodku — 195–215 Kč dle doby odebrání a t. d.

V měsíci únoru projednány obecní účty za rok 1929 a činil celkový příjem . . .
a celkové vydání . . . .

V měsíci březnu odbývána Valná hromada Občanské záložny v Bustěnici a činilo účetnictví:
Účet pokladničního obrat 4,557.861.62 Kč.
~~Příjem~~ ~~vydá~~
~~Vydání~~
Hotovost pokladny 31/12 – 1929. 41.621.74 Kč.
Účet zisku a ztráty — 230.614.89 Kč jednotlivé.
Účet rozvážný . 3,814.240.29 Kč "
Jmění záložny i s fondy činilo 238.677 Kč hromž závodních podílů
členů bylo 884 a zastupovali 1962 podílů po 40 Kč. Obrat peněžní činil 4,557.861.62 Kč.
Jetele ~~se~~ luscerny počali se rositi kolem 20 května a pěkně se usušily sklizeň byla prostřední.
Spársetky a lisinarty byli pěkné a usušili se pěkně skoro bez práce, neboť dostavili se veliká vedra. Role jetel skoro hořela, až přeschla.
Po sesečení ~~ta~~ Cistrnarek a spársetek dostavili se nebyčejně veliká sucha vedra, která měla za následek vyschnutí jetelů, tak že druhé sečky Cistrnarek a spár-

setek, nebyli skoro žádné, sucho toto mělo také vliv na obiliny, že nemohli žádné zrno naliti; které zůstalo v jakosti slabší a předčasně dozrelo. V naší obci nebylo dozrání tak citlivé, dostavila se přede žněmi malá průtrž která zemi ještě trochu pomohla, kde však nedostavily se místní průtrže tam bylo zrno velice slabé.

Žně počali 7 července počátkem hrachym a ovsym, pšeni byli zralé jičmeny, žita dozrávali skoro ovsy. Dne 18 července dostavila se od jihu bouřná vichřice která způsobila na pšenicích právě dozrávajících prazné škody místy mohl na pozemku vymlácenou pšenici smetati; na pšenicích zralejších počítáto no až 2 – 3 jí výsev.

Co se týkalo celkové sklizně žní byla dosti dobrá, jen konec žní byl velice smutný, co byli ovsy které byli sety později, následkem toho také později zrali; ty povstly a ztuchly na poli; dostavili se trvalé deště a ty sklizeň která byla ještě v poli skoro úplně zkazily, v naší obci nebylo však v poli již mnoho, tak že škoda na celek nebyla tak citlivá, hůře však bylo na vysočině Českomoravské; kde byli pravé žně a v krajích a zemích Severních, Německo, Dánsko, kde dle zpráv novin, tak zkaženo obilí deště že mohlo býti používáno jen ku krmování dobytku, jičmen Německý který v roce 1929 s naším jičmenem Hanáckým skoro závodil, nehodil se v roce 1930 ani ku sladování, následkem toho náš jičmen Hanácký dostal lepší cenu a odbyt.

Při počátku žní, podávány zprávy ceny jičmene za 100 kg – 110 – 115 Kč; avšak po těchto deštích ceny

jačmene stouply na 120 Kč a v půli září na 135 - 140 Kč.
Cena 100 kg pšenice byla nižší jako jačmene ~~130~~ 125 - 130 Kč, až později v listopadu až 138 Kč.
Cena 100 kg ovsa 98 - 107 Kč.
Cena 100 kg žita 90 - 100 Kč. Cena smutná pro rolníka. naproti cenám výrobků průmyslových; při těchto cenách obilnin, nastává jasně že mezi lidem zemědělským nedostatek peněz což přinášeno na obchodníky zěrnostníky nastává celkový poznenáhlý ochabující život a hospodářská krize, naproti již nízkým cenám potraviny nejdou však dolů ceny průmyslových výrobků, a odměny řemeslníků, a to počíná v mnohých nezaměstnanost.
Již po několik roků tak se pěkné nezdali: stanoviska jako v tomto roce, bylo tolik vláhy, že se nemohlo ani pro mokro jistou dobu ani stanoviska orati.
Následkem tolika vláhy narostli i slabší stanoviskové jetele, které na počátku zimy kvetli vysetmutěne, byli koncem září koseny na sucho.
Co však počalo ničit podzimní hospodářské plodiny byli myši, rozmnožili se mírou velikou a nejvíce škody natropily na ozimých setích a jetelích, obec objednala sekuté fosforečné travidlo, které dosti na myši působilo, ale nebylo však možno zpoustěně myši čistit.
Tohoto roku nad míru pěkně uvedly se zemáky a ještě dosti pěkně opsle byli sklizeny (dostavovali se častější prši).
Asi do počátku října byla slušná cena za selata.
Jeden pár těžkých selat 26 - 30 kg živé váhy 500 - 600 Kč pak cena počala klesati že koncem listopadu jest cena

240 – 280 Kč. Také podle toho byla cena u řezníků placeno do půl Listopadu za 1 kg mastné vepřy prasete chovatelům až 11 Kč. do půl prosince cena klesla na 8–9 Kč následkem přebytku vepřového masa, a jevice se nedostatek peněz.

Cukrovka tohoto roku byla dosti slušná byť výnos po 1 míře asi průměr 60–72 q. do 26 října sklizena přesně avšak po tomto datum přišli takové deště že od roku 1919 nebyla tak země rozmoklá na polích stála voda, následkem toho mokra musila býti jedna fůra řípy i na tříkrát vyvážena na silnici, nebylo možno ani skrajky domů dostati ba skrze mokro ani ovsa; země proměněná v bahno, poněvadž skoro do 10 prosince pešelo.

Kol řek voda vystoupla a zaplavila pole ba i celé vesnice a podemlela obytné a hospodářské budovy, nejhůře na Hané kol řeky Moravy, kde vůbec dobývána až voda opadla v půli a koncem Listopadu.

Kde měl býti na pozemek v listopadu vozen hnůj a nemoh se kvůmu dostati po silnici, tak vožení toto nebylo možno, poněvadž polní cesty byli tak rozjeté že nemoh místy polník ani prázdný vůz vytáhnouti.

V měsíci Listopadu konán kolový hon a zastřeleno na dílu co měli v nájmu polníci místní přičemž již ve knize této jmenovaní 175 zajíců tohoto roku byla veliká úroda zajíců, takový přebytek že ve městech nechtěli obchodníci se zvěří ani jich kupovati.

Venku obci Kdo chtěl po honě zajíce si koupiti prodáváno 1 kg zajíce za 5·50 Kč. za kůžičku se zajíce dostal od kupujícího 4 Kč.

Ke dni 1 na druhého prosince nařízeno sčítání lidu v celé Republice, a sice každý sčítán na tom místě kde v noci tohoto datum se zdržoval v naší obci provádět sčítání lidu definitivně učitel Jan Rozsypal při obecné škole v Lustimři, byť to syn Jana Rozsypala rolníka v Vem. Lusích č. 20 který postavil sobě budovu v Vem. Lusích a vyučoval na obecné škole v Lustimři.

Na počtěno obyvatel 767 národnosti všemi československé, vyznání skoro všemi římsko-katolického, národnost a vyznání víry byli úředně pevlaženy za tajné a vyznavení jejich tvrzeno, tak že nikdo neudal toto prohlášení jen sčítací komisař a zapsal je do domácího sčítacího archu.

Za deset roků činil v naší obci rozdíl mezi obyvatelstvem značný rozdíl roku 1920 bylo v obci 894 obyvatel a v roce 1930 bylo 767 obyvatel úbytek 127 osob, v roce 1920 byli však jiné sčítací předpisy, ohledně doby přítomnosti v čase sčítacím, přičemž za 10-let úbylo na 60 osob podle roku 1920, další úbytek osob od 60 do 127 doplněn tím, že tohoto datum 1/12 1930 bylo ještě mnoho zedníků a řemeslníků na práci ve světě, mimo obec a ti nedlouho vali ve stanovišti svojí práce, a byli připočteni ku obyvatelům tamějším.

Při každé domácnosti byl zvláštní sčítací arch který měl tolik dotazníků ku vyžadování, až skoro bytných.

Co se týkalo náboženství, bylo po sčítání prohlídati, že v obci bylo asi 7 osob vyznání víry československé

což však úředně nemělo býti dle jinen vyznačeno, byť však počet tento asi pravdivý.

V roce 1930 odstěhovalo se kino z hostince Ambrosiny Gamely č. 108. v Velk. Pensích do Bustěměře, kde sokol Bustěměřský z budov z části totiž budov dvora Velkovévodkyně Marie Antoniety Clemenkého, připravil velice pěkný sál v němž ubytoval svoje stabilní kino kde počalo svoji působnost dnem 15 srpna každou neděli, stroj kina řídil Vojtěch Dubal polník v Velk. Pensích č. 150.

Místnosti dvora připravené ku tomuto účelu snad vyžadovali nákladu 300.000 Kč. což všechno vyplaceno, kromě tohoto sálu zřízená v budově této školní tělocvična, kde děti ze školy Bustěměřské chodily do tělocvičny, na zbudování této tělocvičny dali obce Bustěměř a Velk. Pensy každá 35.000 Kč. sokolu a měli právo by školní dětky mohly tělocvičnu užívati ve dne až do 5 hod. večerní odpolední, za tento obnos zavázal se sokol smlouvou Výtěžkem na dobu 99 roků, že bude tělocvičnu opravovati, a tělocvičným nářadím zaopatřovati, v případě že by se sokol Bustěměřský rozešel, měl majetek tento připadnouti Ústředí sokolskému, avšak i spoluvlastnictví na něj vázanými.

Co se týká příspěvků obcí na tuto tělocvičnu dali obce proto jmenovaných 70.000 Kč, že školní tělocvična která byla ve škole z podní zauličky, proměnily na kreslírnu pro školy měšťanské,

o kterých budu hned psáti.

Školní vzdělání v Republice dostoupilo toho měřítka, že školní vzdělání škol měšťanských požadováno po vyjití školy hochů i dívek které svoje zaměstnání hledaly mimo svůj domov, a tu dítky ze školy Prostějovské, jichž rodičové mohli aneb si přáli by jejich dítky měli školy měšťanské posílali tyto do škol měšťanských, kde již stáli, Vyškova do městské, do Klášterní sester Dominikánek ve Vyškově, kam mohli chodit jen děvčata, do Hodic a do Vranovic, často se stávalo, že stejně mohli býti přijaty obledně přeplnění jmenovaných škol, a pak v době zimní dítky mnoho skusily následkem špatného počasí.

Následkem doby času a potřeby, počalo se v Prostějově a v přiškolených obcích pracovati tomu by v Prostějově byli zřízeny školy měšťanské, a po dovolbětem žádání byli nadřízenými úřady školy měšťanské v Prostějově povoleny a počalo se v pevné třídě vyučovati dnem 1 září 1930 ve školní budově ve spodní zaučírce, kde dvě místnosti pro vyučování mohli býti používány bez stavby aneb přestěhování. Byla to však měšťanka jen pro místní obvod školní Prostějovský, Prostějov, Vrn. Pusy a Kl. Hlom, dle místa v učení mohli býti také přijaty dítky z Bysic, Radslavic a Radslavicek za roční poplatek 80 Kč. v prvním roku tvoření měšťanky, ponechána tato pod správou místního ředitele školy obecné Albína

Pavlíčka, který byl podle se Slezska.
Rok 1930 skončil zimou mírnou a skoro bez sněhu.
Co se týkalo poměrů mezi lidem, počala se jeviti nezaměstnanost, a potřeba peněz, kterých počalo v každém odboru jeviti se nedostatek, výjimka úřednictvo, toto mělo svoje služné stanoveno v době kdy životní potřeby byli o 100–130% dražší v době této válce na cenách poklesly, avšak na služném úředníka služebníka a na odměnách poslanců senátorů a ministrů se stala změna že jim vyplácen ještě měsíc třináctý který vkalendářním roce nežije, mezi obyvatelstvem proto lomeno pepstáno avšak bezvýsledně, v okolních státech vlády měnily služby o 10–20% a naší milé mladinké demokratické Republice ještě se přidávalo na úkor obyvatelstva, tak řešená hospodářská krise, jichž bylo plné noviny každé politické strany.
Co jsem tyto řádky psal napadla mne myšlenka která se stala se jménem naší obce asi v roku 1920–22.
Všechno počátek dostal obecní úřad v Věm. Benších nařízení od ministerstva cestou Politické správy ve Vysokové, by obec města Věmecké Benešy, dala si jméno jiné, totiž by slovo Věmecké zmizelo a Benešy by zůstaly, nařízení toto zůstalo asi rok nepovšimnuto zastupitelstvem obce, tu ale Politická správa ve Vysokové oznámila, že když žádné jméno si nedáváme, tak že nás pojmenuje sama, a dá nám jméno Bohaté Benešy, no proti tomuto skoro omíšnému pojmenování,

zastupitelstvo obce se vzepřelo (vždyť obci žádného bohatství nebylo) a dalo Vsi Českým jméno Prusy Hamácké, a vsi zasloužilo úřadům, kde vsi vyšidily volné bezy, asi za 1-1/2 roku a zase to ministerstvo které před časem řeklo, že se nesmí obec jmenovati Německé, oznámilo že se nesmí Německé Prusy jmenovati jinak jak se dosud jmenovaly (i mu tuto úřednické Cathy.....

Do této doby spadá také změna jmen některých okolních vesnic tak:

Bývalé Radslavice jmenovali se Velké Radslavice
" Radslavičky " " Malé Radslavice
" Herolstice " " Herstice
" Kulče " " Kulč
" Želče " " Želč.

Zajímavé jest to se s obcí Helenou Horou to dostalo nařízení by se jmenovala Hora Helená, tu obecní razítko pozměněno dle nařízení, avšak sotva vešlo co mládež v život, hned jest úřady odstraněno s nařízením by se obec na dále jmenovala Helená Hora.....

Vroce 1930 řádně opravená obecní hospoda a sice: síň která byla před vchodem do hostince, byla zabrána do sálu tak že místnost náležitý značně rozšířená, a místo síně udělána síň se světničky která souvedila se starou síní, opravu tuto provedl místní zedničký mistr Karel Knaps č. 122.

Dále byl z regulován potok od pomníku padlých až po budovu Antonína Foldána č. 180 a naproti budovy č. 86 Aloisie Komárka, potok zasypán a dány cementové

povrzy v průměru 80cm, návsi park rovně navezená hlínou, a učiněn park místy vysázen ovocným stromovím a místy okrasnými stromy a květinami.
Náklad na regulace a park dala obec, opatrování parku měl zdarma definitivní učitel při škole Prostimořské obecní místní občan a rodák Jan Rozsypal č. 175 jemu vypomáhal Umela Alois obchodník se smíšeným zbožím č. 70 v Vem. Prusích, vlétě zalévali a okopávali žáci školní s Vem. Prus.
Urovnání vesnice na park a na regulace, dovoz hlíny vinil zdarma Jan Kocián rolník v Vem. Prusích č. 28, který toto číslo prodal, Bohumilovy Školárovy pekaři v Prostimoři, který č. 28 řádně připravil na živnost pekařskou a počal živnost tuto provozovati.
Jmenovaný Jan Kocián stavěl sobě novou budovu na obecním pozemku vedle čís. domu 130 a tu bylo třeba vykopati břeh kolik metrů vysoký kde bylo kolik set fur hlíny tak že navážka na vsi přišla jemu vlod neveli stěnou daleko.
Kromě této navážky navezl a rovnal také před domy čís. domů 1—8 kde bývala nížina, dále zavážel úvoz podle Obecní Vrchy za vesnicí.
Regulace potoka provedl také místní zedničký mistr Karel Knap č. 122.
Když obecní zastupitelstvo pomýšlelo na opravu hostince tu také pomýšleno kde vzíti na opravu potřebné peníze kterých počal se jeviti nedostatek.
Na základě informací o Výškova od hostinských kteří hostinec spravovali a zavázali se, že budou jistou řadu let odebírati pivo spirovaru, tu dotyčný pivovar dal dosti slušný obnos na opravu a jiné výhody.

Do obecního hostince bráno pivo s pivovaru Výškovského, tu představenstvo obce počalo vyjednávati s pivovarem co by na opravu hostince dal, narazilo však na odpor, že ~~mu~~ nájemce pivovaru Janda nemůže dáti ničeho.
Když jednání vyznělo na prázdno, tu na doporučení počalo se vyjednávati s pivovarem Hanáckým Akciovým v Olomouci, který by byl jistým východním pro obec velice příznivý, jakmile se to dozvěděl nájemce pivovaru Výškovského Janda vyvolal a splnomocnil svojeho účetního by jel obci vyjednávati a vyjednáno následující:
Pivovar dal obci Věm. Pensím na opravu hostince obnos 14.000 Kč a půjčil obci 35.000 Kč na dobu 10 roků bezúroků, kromě toho vybavil nový opravený hostinec potřebným nábytkem, nábytek však zůstal majetkem pivovaru, což když pivovar všechno shora jmenované splnil bylo pro obec dobrým obchodem, také do hostince půjčil pivovar který před tím v hostinci nebyl.
V hostinci zřízen tlakostroj na pivo a dána parketová dlažka, kterou kladl polník Marešl Tomáš č. 66 s Věm. Pensím, který by k tomu za mladu vyučen podem byl s Hedic do Věm. Pens se přiženil, pojal za manželku dceru Fran. Pazchnala č. 66 která dostala usedlost polnickou
V této době stál 1 l piva 10% – 2·50 Kč.
Nájemné s hostince činilo ročně 5000 Kč.
Nájemcem byla Skutková Marie rodem z Klenovic na Hané, měla muže Vincence, živnost však měla na sebe koncesovanou.
Roce 1930 byli poplatníkům předepsány obecní přirážky ve výši na 1 Kč přímých daní 185%.
Starostou obce byl Ferych Josef polník č. 106 náměstkem

Gregor Rudolf rolník č. 8, radní František Jonsky a zároveň obecním pokladníkem č. 26, radním Bonát Jeneš rolník č. 105 a radním Jan Indra rolník a řezník č. 37.

Vedoucím nad plemennými býky byl Soldán Antonín rolník č. 100 a ošetřovatelem býků byl Sedláček Matouš který byl v bytě obce čís. 79. byl také ponocným Obecním sluhou, hostinem a strážníkem byl Karel Střajt obuvník č. 153. který byl podem se studnic.

Rozpětí obecních účtů bylo následující:

Výjem z obecních pozemků činil	17.820 Kč
" " pastevní "	6781 "
" " Cukr "	3520 "
Ovoce prodáno za	5667 "

V hospodaření řádném činil obrat	99.092.25 Kč
" běžném " "	77.530.—
" mimořádném " "	~~143.100 Kč~~ 213.735 "

V mimořádném činil obrat proto tak velký obnos poněvadž prodány státní papíry. Válečných půjček v obnosu 143.100 Kč a za pozemky na budovy a zahrádky činil obnos 9.400 Kč.

Příjem plemenných býků činil	27.002.52 Kč
Vydání " " "	24.321.05 "
Hotovost pokladny 31/12	2681.47 "

Příjem na vydržování plemenných býků byl následující

1 jeho chovné krávy neb jalovice ku plemenu způsobné a zapsané v měsíci lednu pro celý rok činil 1 kus – 25 Kč. Hotovost z katastru obce činilo 3960 Kč. které plynulo do pokladny býků a kromě toho dostala obec nájemného z obecních

pozemků dle zákona 140 Kč.
Obec Velké Přeseky dávala ročně subvenci 2000 Kč což
zákon nedovoloval, a další příjem plynul prodejem
býků ku plemenitbě neschopných.
Býci prodávání na živou váhu a vážívali 9–11 q.
Vyhlavitel ~~a~~ píce a účetní měl za svoje práci ročně
250 Kč. Opatrovník býků měl ročně 950 Kč byt zdarma
a za připuštění býka ku krávě 1–2 Kč a nějakou dobrovol-
ně danou odměnu, danou majitelem krávy.
Honcový měl ročně 1000 Kč a byt.

Rok 1931.

Rok 1931 počal jako obyčejně přáním všech se potkávajících, Dobrý a šťastný rok, Vám neb Tobě přeji, zůstává však jen na přání a v životě ani v běhu roku ničeho nemění ani v ničem nepomáhá. Abych začal vesele tak musím zase začíti u tancovaček, plesů, bálů, divadel kin a t. d.
Těchto bylo nad míru slušnosti, a nad míru peněženky, nic nepomohlo že nedostatek příjmů počal se jeviti ve všech pracujících vrstvách lidu, což bylo pociťováno každým novým měsícem vždy hůře.
Počátkem Února konána řádná valná hromada místního dobrovolného sboru hasičského a jsou postupem členy:

Králek Frant. kolář č. 85 starosta sboru
Fantíček Josef rolník č. 170 náčelník.
Spisar Frant. " " 104 I náčelník
Janoty Frant. " " 110 II podnáčel. a jednatel sboru
Imbalík Josef vedoucí kam. sil. lomu č. 171 pokladník
Janík Frant. tovární kovář č. 69 zbrojíř
Krampl Frant. polník č. 71 místo-starosta
Sekanina Frant. zedník č. 57b. somarský
Dolnal Vojtěch polnický syn č. 41. četař.
Procházka Jan č. 161 zedník člen výboru
Vejmola Jan č. 29 u lesů četař.
Zbořil Jan č. 53 polník
Homárek Václav č. 86 polnický syn
Řeřek Frant. pracující v lomu
Smejkal Jan č. 1 kovář a rolník.
Lospisil Antonín pomoc. zámečnic. č. 176 u stříkačníků četař
Dospovec Jakub dělník v lomu č. 138

Koubal Teodor zedník č. 154.
Janíček Jan zedník č. 61 kominík.
Bebar Jan tesař č. 84.
Kühnel Hugo č. 16 obchod smíšeným zbožím.

V dlouhých zimních večerech dostal jsem do rukou časopis ve kterém byl počet vojínů ve světové válce povolaných a zúčastněných jak na bojišti tak také v zázemí a tu jsem si myslil, že bude dobré když budoucí čtenáři této knihy, budou vědíti co byla světová válka a její ovoce. Článek byl nadepsán:

Kdo je proti míru?

	Počet vojínů ve svět. válce zúčastněných	Ztráta na životech mrtvých	zraněných.
Rusko	19,000.000	2,250.000	5,500.000
Německo	13,250.000	1,885.290	4,248.158
Anglie	9,496.370	946.023	2,121.906
Rakousko-Uher.	9,000.000	1,450.000	2,000.000
Francie	8,194.500	1,426.000	2,700.000
Itálie	5,515.000	496.921	949.576
Spojené státy	3,800.000	56.518	255.994
Rumunsko	1,000.000	159.000	170.000
Bulharsko	1,000.000	70.000	100.000
Belgie	380.000	115.000	?
Srbsko	?	?	?
Černá Hora	?	?	?
Srbsko	?	?	?
Spolu	70,735.870	8,856.852	18,035.634

Ku těmto číslicím milí čtenáři není třeba žádného

vysvětlování, ni přátelům mému ani přátelům války ani zvíře nedělá takou krvežíznivost jen pohud by se nasytilo, avšak nejdobrovolnější bytost člověk, komu ještě komunovaný a vyvolený přidělil nejhoršího skavce, nejokyzdnější hyenu a lmal Cid za svojimy panovnickými choutkami, nadzvěcimy.

Zima tohoto roku byla slabá a skoro bez sněhu, zdálo se, že počátkem března počne jarní setba, avšak příroda tomu rozumela jinak, celý březen byl sychravé deštivé a mlhavý, tak že jarní setba počala 4 dubna sela se pěkně, země byla velice od mrazů skypřena, vždyť před setbou 5 týdnů na sucho mrzlo každý den ku poledni roztálo a v noci zmrzlo, následkem mrazů byli skoro zničeny jetele i oziminy, které již na podzim roku 1930 byli velmi poškozeny myšmi. V tratích zadních nebylo ani ozimin ani jetelů, všechno muselo se zaorati.
Setí cukrovky bylo omezené vládním nařízením, a sice tak, že výnos průměr u každého rolníka nazpět na roky 1927 - 1928 - 1929 tři roky sečteny dohromady a děleny třemi, a co vyšlo tolik jen centů řepy mohl rolník na podzim odevzdati, což přísně dodržováno. Cena 1q cukrovky stanovená na 10·90 Kč. což nebyla ani cena výrobní, tak to daleko to přišlo s tím našim válečným bílým zlatem, že jej nyní žádný nechtěl, a v Republice to vláda lidu tak daleko dopracovala, ku blahobytu polnictva, že když rolník prodal 1q řepy mohl si koupiti za ty peníze 1 1/2 kg cukru více ku těmto cenám není třeba slov. Jeden kg cukru stál 6·20 Kč. Vaidenik požadoval

denní mzdy 10 Kč a celý den stravu.
Kdyby nebylo cukrovky s krajků a lizoků a s ní spojené dobytkářství nebyla by se vůbec cukrovka sela.
Tohoto roku bylo sete větší množství řepy krmné, následkem omezení sete řepy cukrové.

Dne 5 března konaná valná hromada 61 Občanské záložny v Prostiměři a účetní závěrka jest následující:

Obrat peněžní činil 5,670.611·90 Kč.
Hotovost pokladny 31/12 15.902·70 Kč.
Zisk činil 41.525·85 Kč a věnován na stavbu školy v Prostiměři.
Směnečných půjček bylo 1,967.687 Kč.
Hypotekárních " " 800.986 "
Záložna měla vkladů u jiných ústavů 805.006·90 Kč.
Cenných papírů cena burzovní 69.250 Kč.
Podílů u jiných ústavů 15.000 Kč.
Budova a Inventář 14.190 Kč což vyšlo o 200% m
Úroků lidé dlužili 31/12 16.823·60 Kč.

Členské podíly činily 85.400 Kč.
Reservní fond všeobecný činil 80.000 "
" " pro ztráty směnečné 120.000 "
" " " " hypotékární 70.000 "
Volné vklady 3,269.068·70 Kč.
Úroky z podílů nevyplacené 18.717·60 "
" přeplacené pořís 31/12 29.464·50 "
Daně se dlužilo rentová 4.447·05 "
Záloha na příspěvky veřejným fondům 6.223·50 Kč.
Členů bylo k 1 lednu 1931 – 876 se 2135 závod. podíly.

Členové ředitelstva byli:
Kospišil Jan výměnkar v Rustimči co ředitel.
Kátal Eduard obchod. smíš. zbožím " " pokladník
Koldan Antonín rolník Věn. Ruzy " dozorce.
Členové dozorčí rady:
Rozehnal Alois výměnkar v Rustimči
Krotochvil Vilém " "
Hoch Jan rolník "
Kohlodek Frant. " "
Rozsypal Jan rolník Věn. Ruzy co předseda.
Provazník Kaspar " " "
Slama Alois rolník Radolavice
Bartošek Dominik rolník Č.Č. Hora
Smejkal Rudolf " Dryovice

Ceny obilí byli z jara následující:

1q. Pšenice 145 – 150 Kč. koncem května asi týden 160 Kč.
" Žito 140 — " " " 158 "
a po zimě roku 1930 až do února byl 1q žita za 86-95 Kč.
" Ječmen po zimě měl cenu 118 – 125 Kč. v listopadu vstoupe na 140 Kč. a z jara dostoupil ceny 150 - 160 Kč.
" Ovec měl z jara cenu 130 Kč.
" Brambor 100 kg 30-32 Kč.
Hnojiva měly cenu z jara následující:
Síran amonatý 100 kg 170 Kč. Hospodář. Družstvo Ivanovice.
Tomasova struska " 54 " " "
Superfosfát 20% " 74 " " "
Ledek Ostravský " 164 " " "
Ledek chilský " 199
Draselná sůl " 95 " " "
Kainit " 38 " " "

ceny hnojiv naproti cenám cukrovky vysoké.

Koncem května teprv počaly se kositi lucerny, a ty byly velice slabé, jednak zničeny od jarních suchých mrazů a od myší z roku 1930 tak že na žadném poli skoro žádných jetelů nebylo, proto ku Ivanovicím.
Vtom ba ještě horším stavu kvetly listnatky koncem června, byli někteří polníci kteří vůbec musili všechny jetele z jara zaorati Jan Hbořil č. 83. a jiní.
Po 20 červnu vhodilo trvalé sucho, tak citlivé, že jeceměny nemohly se dobře vyvynouti, zůstaly krátké, řídké jak na zrno tak na slámu velice nepovoz.
Nejhůře byli na tom ovsy, zvláště na polích ku Ivanovicím kde za žleby od jara nenamoklo, byli tak vysoké, že ni strojem ni kosou nemohli se ani kositi; a hůře bylo jich vázati nebylo možno do snopů jich stálnosti.
Žito nebylo skoro žádné, uvedu sám o svojich ovsích které jsem měl ve tratích zadních, na 1 máu sklidil jsem 132 kg ovsa, ovšem prvotřídní zrodiny.
Žito tohoto roku byli skoro prázdné, řídké a krátké
Jetná mnoho byla ve celé střední Evropě.
Pícninná sklizeň nebyla o mnoho lepší jako jetná.
Že počaly 10 července, ovšem obilí vedrem a suchem dozrelo, úroda ještě dobře se sklidila, vedra a sucho potrvalo přes živ na slavnost sv. Anny mali někteří polníci skoro vymláceno.
Tohoto roku nebyli také žádné stohy se slamou, poněvadž nebylo ani na hmy a mlaty co dávati, dobytek klesl na ceně a smakem prodáván, trpělo velký nedostatek v pícninách, druhé lucerny byli slabé a druhé listnatky žádné následkem sucha, listnatky ani na semeno

nebyli; Cucrka která byla stará tak byla řídká nasadila však dosti semena. Špaisetky stihnul již hrozný osud jako Cistnačky.
Rolníci kteří musili zaorati jetele, a dosti pozdě seli ovs a smičky, ti neklidili skoro ničeho všechno uschlo.
V této době byli v obci u mnoha rolníků dosti velké mlátící stroje, se dvojím čištěním, třicem a výfukem plev což předtím nebylo, větší stroje měly:
Provazník Bohumír č. 99 Beneš Donát č. 105
Vitková Marie č. 102 Rozsypal Jan č. 20
Provazník Jan č. 103 Hbořil Jan č. 83. a jiní.
Obilí mláceno přímo spole ovsem kde bylo dosti pracující síle, také tohoto roku z jara pořízeno dosti lisů na slámu, bohužel nemůly v tomto roce co lisovati.
Ceny obilí po žních byli následující:
Pšenice kolem 148 – 150 Kč
Žito " 150 – 155 "
Ječmen " 140 a koncem září a počátkem října 150 Kč
Ovs " 110 Kč – 118 Kč
Brambory 30 - 32 Kč
Kolem 10 října bylo po žních a pěkně namokla, tak že se pěkně otmiska pozarali; a otmiskové jetele skoro bez života, počaly se ostavovati.
Od tohoto datum nebylo již v tomto roce sucho, brambory když dostavily se dešťě byli ještě zelené a smakem počaly nasazovati hlizy, tak, že sklizeni brambor byla dobrá, sklizení jejich bylo dosti nepěkné následkem dešťů, byli dosti zamazané.
Následkem dešťů koncem září a do 10 října nebylo možno ani setí bylo pole velice mokré. Lubrovka se dobře

udařila jak na kořen tak také na okrajky, ovšem ta která měla řádné polmíjeno, tohoto roku následkem nízké ceny za cukrovku, bylo málo používáno hnojiv které naproti tomu byli drahé.

Cukrovka se dobře okklidila a musila býti vožena přímo do cukrovaru, stohování v Vení Prusích zrušeno, z důvodu ušetření výlohu na opracování cukrovky, což na pevném místě musíť odnésti pěstitel, cena cukrovky nízká 10·90 Kč za 100 kg a ještě je vozit do Výškova, zdali také pouhé cukrovarnici a služebnici měly menší služby není v této době známo, ale jistě ne poněvadž prvé by sobě sáhaly na kůži, když napřed mohli sáhnouti na kůži (a do kapsy) pěstitele, kde daleko sálbe vykládáno o šetrnosti, a spořivosti. Za dovoz 1q řepy bylo placeno v letech minulých 1·50 Kč do Výškova v tomto roce jen placená 1 Kč. Rolníci jako vždycky, rozumovali když stohy jsou v Vení Prusích zrušeny, ale radši Rolníci ničeho proti tomu ničeho nepovedniky a vozili řepu do Výškova ku konci s pohrdnutím, jen když se mohlo za 100 kg řepy koupiti 1½ kg cukru. Zde se zase osvědčilo přísloví, že rolník má přezdělaného jméno hrbet, a plným právem, neboť hrbet u člověka nejvíce unese, a tu rolník co hrbet unese všechno, a má za to ovoce odmony, výsměch od jiných stavů, ovšem stojí pěkno, Blahoslavení trpící oni nebem vládnouti budou, ale také jsem jednou četl, Blahoslavení trpící a tiší neboť oni volové slouti budou, ať si čtenář z tohoto vybere co za vhodné uzná.

Měsíc, od 20 září až do konce října, bylo chladno, a také vichry, že některého dne nebylo možno ani při práci v poli jenom vydržeti, měsíc Listopad byl již mírný a pozemky se pěkně všechny ku jarnímu setí spravili.

Na den 27 října nařízeny volby do zastupitelstev obcí
no a jak jéž jest to v okruhu lidstva na této zemské mizerné planetě, nastává boj mezi sousedy bratry, za lepší
bytí, za vůli svobodu no a jak která strana má svůj
aneb vypůjčený programm, ovšem pravdou jest, že slavné
zastupitelstvo obce má právo na jistém bodě se usnést,
avšak vyšší úřady mají právo toto usnesení hodit do
koše ať se to hodí nebo ne, vrchnost znal jsem hned ve
Říši Rakouské, no a novou vrchnost jsme sobě v Republice napřed navolily a pak vychovali:
Dobře ještě je s tím voličem který má tu vědomost,
že když ve starém odstupujícím zákonodárném sboru
nebylo všechno dobré, že v novém to nebude lepší, ba
třeba ještě horší.
Tak, aby naše obec v této době nezůstala pozadu za obcemi
jinými, pak aby volby mírně stály (tiskopisy volebních listů
a pak by každá složka voličů a voliček tyto dosti často
už mnoho uvědomělé, měla svoje zastoupení, kde se bude
jednati o všem a nebo o ničem, postaveno sedm kandidátních stran, na Národní shromáždění ukazujeme
že psy se nemohou dohodnouti, a my jsme obci skoro
všechno přátelé, a potřebujem sedm stran, které jdou
do volebního boje na hadlo a ostříky: . . . . .
Volební skupiny, strany měly pojmenování; a zároveň
budu psáti kolik která strana při volebním zápase
urvala mandátů, a kteří to byli ti šťastní smrtelníci,
kteří vyšli s boje vítězně nosíce palmu vítězství

1. Strana Republikánská zvoleni pánové:
Leych Konrád rolník č. 106. Jansky Frant. polník č. 26.
Peikyl Ondřej č. 73 a Hoch Jan polník č. 83.

2. Strana živnostenská zvolení:
Šťastný Jan, obchod ovocem a rolník č. 117.
Šmehlík Josef, vedoucí silničního lomu a rolník č. 171.
Umela Alois, obchod smíšeným zbožím č. 70.
3. Strana lidová zvolení:
Beneš Bonát rolník č. 105
Kospišil Jan rolník č. 19.
Trnowsky Jan zedník a domkař č. 74.
4. Strana Domoviny zvolení:
Křehlík Antonín místní lékařský a domkař rolník č. 166
Hroza Josef zedník a domkař č. 125.
5. Strana Sociálně Demogratická; zvolen
Šimon Adamec, dělník v kamenolomu domkař č. 136.
6. Strana Národně socialistická zvolen
Kospišil Frant. zedník a trafika č. 167.
7. Strana občanská zvolen
Lolobán Antonín rolník č. 100.

Na základě tohoto zvolení, nařízená volba předsta-
venstva na den 8 listopadu a jsou zvoleni:
Jansky František č. 26 co starosta strana republikánská
Lolobán Antonín č. 100 co náměstek starosty " občanská
Šmehlík Josef č. 171 co radní " živnostenská
Beneš Bonát č. 105 " " " lidová
Kospišil Frant. č. 167 " " " Národně sociální.
Tímto skutkem boj dobojován, a spisatel přeje
všem mnoho zdraví v jejich úřadech a povinnostech.
Dne 5 července pronajímán hostinec obecní a daň zase
nájemci dosavádnímu Skutkové Marii za roční náje-
mné 5500 Kč. a všechny daně za provoz se svojího,
které ročně jsou asi 2200 Kč. na dobu 3 roků počínajíc dnem
1 Leden 1932.

Rok 1931 skončil mírnou zimou a bez sněhu, což mělo špatný vliv na oziminy a jetele, které nebylo ani na polích skoro ani vyléti, zima bez sněhu a stálé severní větry ničily úrodu a sklizeň na rok 1932 která byla tak tužebně, a potřebně očekávána.

Mezi lidem počal se jeviti nedostatek peněz, následkem nízké ceny hospodářských plodin, a dosti jež znáhající se nezaměstnanosti mezi lidem pracujícím, obchodníky a živnostníky, neměl polník, neměl dělník ni živnostník ani obchodník a to byli jen počátky doby která byla horší přede dveřmi v životě budoucím.

Ječmen konečně poku klesl na cenu 115 Kč sušna ječmen pivna následkem cel, které státy na slad stanovily, kde od nás ječmený slad dovážen.

Dobytek hovězí šmakem prodáván, následkem nedostatku krmiva (sucho) pěkná mladá stelná kráva stála 1200-1500 Kč) na maso staří krávy prodávány za 600-800 Kč. sádlová prasata 1 Kg mrtvé váhy za 8-9 Kč. a t. d.

Ceny tyto nedpovídaly výrobkům průmyslovým, na jejich cenách nic nemíněno, zůstavati ve vysokých cenách dřívějších a tím kupováno jen to co nevyhnutelně potřebno a bez čehož nemožno v hospodářství a v domácnosti býti.

Dělníky a čeledínové měly měsíční plat - 130-150 Kč a zapsáni nemocenského a invalidního pojištění který činil měsíčně 23 Kč. také prodeje cen hospodářských mzda dosti vysoká.

Jeden 1q uhlí hornobližského z vagonu v Vrsnovice v měsíci květnu a červnu stál 29-30 Kč u pěkupníků v provinci v Vrn. Lusích 34 Kč.

A tu jak jsem napsal při počátku roku, že počínal přáním všeho dobra, které přeje přítel příteli, a podotknul jsem, že nic to přání nepomůže, stalo se skutkem, zvláště pro stavy lidu středního, ovšem pro státní úředníky bankovní, vrchní doktory a t. d. byl rok tento požehnáním příjmů, potraviny na mnohých klesaly, a jejich služby a odměny byli zvětšovány, ovšem zase od nich hlásáno že nemohou býti živi . . . . ?

Končím rok 1931 s přáním by rok 1932 byl lepší ovšem, vím předem že přání toto jest jen pouhým přáním a ničím více, a proto s odvahou a veselou myslí do roku 1932.

Antonín Soldán
pisatel

Rok 1932.

Jak započat?

Tmu jako poty které byli před ním, po půlnoci tmou a zimou, a když se lidé vyspali a najedli přistoujíli tu nekonečným přáním všeho možného a nemožného, všeho možného dobrého, ale kdybychom měli oči kterými bychom mohli viděti zákony věčné přírody naší planety země, tu bychom viděli, jak tyto zákony nám se smějí a vidějí v nás svoje loutky se kterými po celý rok budou sobě dle svojich potřeb a přání si hráti, buďto tu veselou neb smutnou, bolestnou neb smutnou, nehledíc zda se nám to líbí zda máme veselost neb zdali bolest, zarmutek smrt, zákony tyto asi citu jsou zbaveny . . . .

Avšak nechejme toho nacím všeho nezměníme, a kráčejme krokem života tohoto roku.

Rok 1932 co se týká počasí počal bez sněhu a zimou slabou což potrvalo skoro až do jara, tak že co se týká zimy bylo toto mírná a skoro bez sněhu a následek toho byl, zničení ozimů a jetelů.

Kolem 20 února vody ve dne pozmrzlo a v noci zmrzlo což trvalo potrvalo do 29 března kdy pomyjpo jíto se do polí, setí jarní obiloviny, tedy obsti pozdě.

Co se týká setí selo se velice pěkně, hlína, půda byla hluboko promrzlá, tak že se velice pěkně rozmělnila po celé setí obilnin, řepy brambor neporšelo tak že půda byla tak rozmělněná, (prach) že když počal vítr foukati z rolí se prášilo.

Cukrovka osev její ještě o 10% zmenšen proti roku 1931, následkem neprodaného cukru z roku 1931.

Cena 1q cukrovky stanovená na cenu 10·60 kč a 1kg cukru stál 6·20 kč. ať sobě čtenář udělá úsudek, jde

to stejnýto cenamy jako pěst na oko . . .
Ve státech kam náš cukr jest vyvážen, tam jest prodáván o 2 kč laciněji jako v naší Republice demogratické . . . .
Daň na 1 kg cukru v naší Republice činí asi 2·10 kč a při tom jak nám páni poslanci říkají jsme prodloužení skutečně dobré hospodaření!
Ceny obilnin byli následující: až do žní:
Pšenice . . 100 kg – 150 – 155 kč.
Žito . . . 100 kg – 135 – 145 " Které ve 1931 se opatrně uro žilo.
Ječmen – 100 kg – 100 – 110 "
Oves – 100 kg – 115 – 125 kč.
Brambory 100 kg – 22 – 27 kč.

Hnojiva umělá byla v cně z jara následovně:
Ceny Hospodářského Družstva Veamovice: při placení ihned 1 listopadu 1932 bez úroků:

Superfosfát 16% - 18%	—	100 kg	— 70·20 kč
Tomasová struska	—	"	45·— "
Mičský čedek mletý	—	"	175· "
Vápno amonatý		"	155· "
Síč draselnatá		"	90· "
Kainit s pytlem		"	50· "
Řepné semeno krmné řepy 1 kg	—		6·—650 kč.

Tohoto roku skoro všichni rolníci, museli kupovati oves ku setí, následkem sucha ve 1931, kdy oves u nás byl skoro pleva, a tu placen oves ku setí tříčovaný 100 kg za 135 – 170 kč.
Za dnešé musíme se vrátiti ku počátku roku, jak vypadalo občanstvo v masopustě ve svojich duševních padovánkách, tu musím psáti jenom pravdu a musím napsati, že ty zákony věčné přírody, dali Československům

buď jejich v rozenost, neb nařízení, že musejí tito se veseliti a tancovati, byť by třeba byla kapsa prázdná žaludek hladový a hypotéka řádně zamazaná.
Souhlasím také s básníkem který napsal, dobře s národem pokud zpívá a se veselí, ale všeho dle míry, a čeho moc to škodí, zábav bylo tuchu mnoho, což nedovolovaly příjmy tohoto roku a té doby.
Nechci více se o zábavách rozepisovati, by snad budoucí čtenář milovník snad zábav, nemyslil o mne že jsem byl snad milovníkem samoty neb snad nějakým uzamčeným podivínem, byl jsem jako jiní majíc rád veselost, jsem také jablko se stromu Čechoslováků — věčných muzikantů.
Dále vraťme se ještě ku počátku roku ohledně financnictví, toto ve stavu vesnic obyvatelstva středostavovského bylo ubohé, rolník co prodávat to Cacino, obchodník málo prodal, živnostník nemel práce spolu s řemeslníkem a dělník byl skoro bez výdělku, tu se jevil řetěz životní, jak jsme na té naší zemi jedni s druhým stoupání; a potřebujem jeden stav druhý, bohužel byli to stavy středostavovské které byli z rozdvojeny na mnoho politických stran potírali jedna strana druhou, na úkor sama sebe, neb ku dobu několika jednotlivců předáků, také zákon věcný této matičky zemi, že rozdvojení bývalo jest a bude, a nezmůže jej ni víra ni vzdělanost tohoto světa, jak mocný musí býti ten který zákony tyto tvořil, že svět, lidstvo, musí i často proti svoji vůli podle nich se roditi žíti a umírati.
Co se týká čeledínů měli měsíční službu 120 – 150 kč.

dle dohody placení nemocenské a invalidní buď hospodář platil celek, anebo každý polovici, měsíčně celek činil 23 Kč.
Zemědělští dělníci měli denní mzdu 10 Kč a stravu.
Jeden litr mléka prodáván do mlékárny v Prostějově dle stupňů 1 stupeň za 19-21 hal. a ku této ceně dostal s dodaného plného mléka polovici odstředěného zdarma, tedy zdoli mléko mělo 3·5% a za 1% se platilo 20 hal. dostal dodavatel 70 hal za 1 l. mléka a 1/2 l odstředěného zdarma, ovšem špatné s peněžním mléka když ve Výškově prodáván 1 l mléka za 1·30 - 1·50 Kč. v Prostějově a Olomouci 1·90 - 2·20 Kč. a povinnosti měli dodavatelé vždy stejné, ale příjmy za mléko více jako 100% rozdílné.
Za 100 kg uhlí kamenného, placeno na vagonu Švanovice 28 Kč. v měsíci květnu a červnu, což poměr nepříjemný s příjmem obyvatelstva, dovoz takého vagonu 150 q do Švanovic stál na železniční dopravě 2800 Kč. a žádné ministerstvo naší Republiky nemělo takový roční deficit jako ministerstvo toto který ročně dosahoval sta milionu.
Dráha 1 osoby do Brna z Výškova stála 13 Kč.
Byli doby v Čechách asi 1900 - 1914 kdy dráha do Brna z Výškova stála pro 1 osobu 1 korunu Rakouskou.
Dne 23 února v noci zazněla hubka požární a oznamovala požár, hořel mlýn mlynáře Šindla mlýn spodní, který shořel do základů vyjma stodolu a obytné stavení.
Majitel Šindla koupil mlýn v roce 1931 od majitele Antonína Kratochvíle asi za 380.000 Kč. mlýn stroje opravil vložil svůj majetek do tohoto podniku a všechno zhořelo, pojištění nedopovídalo škodě, tak že majitel byl připraven o svůj majetek, znovu mlýn opravit opatřit jej moderními stroji a o jedno poschodí zvednut dnem 1 září 1932 počal zase mleti

Následkem znovu zřízení mlýna se jeho majitel prodlužil. Jmenovaný mlýn za posledních 4½ roků vyhořel již po čtvrté, příčiny ohně nebyli vyšetřeny.

Měsíci únoru státním nařízením zdraženy sirky krabička sirek stála 20 hal. a byla zdaněna na 30 hal. Před válkou do roku 1915 stála 1 krabička sirek 2 hal a ve větším v 10 kusech krabiček stálo 18 hal.

Jedna pakle tabáku zdražila místo 1 Kč na 1·10 Kč.

Tabákové spůsti doutníky o 10 hal. na 1 kus.

Do roku 1916 stála jedna pakle dýmkového tabáku 8 hal. a vážila 4 dkg.

Dvě krátké cigóry stály 10 hal.

Jedna vižinka stála 10 hal. i za hranicemy oblíbená

Jedna ispostka " 2 " " " "

Dvě cigarety dráhky stály 2 hal. jako nynější zorky.

Cigarety zorky kterých bylo původně za 1 Kč 12 kusů později 13 kusů byli tyto snženy na 10 kusů za 1 Kč.

Vše zdaněno a není zrovna ustanovení stále na menší závisí jen přestáhnout poplatnictvo, a ono pro státní pokladnu všechno ničím, sebe větší finanční oběť zase ničím, křikají nahoře naši vyvolení, krise, děláme denně nové dluhy, kam spějem nevím, ale tolik dnes soudím že ku finančnímu úpadku, a možná že jest v této krize strana na které budu pykati ovoce které připravily vyvolení od roku 1918 se svojim hospodařením obyvatelstvu.

Běda hospodářství, obchodu, řemeslu, živnosti předlužením, dvakrát běda jejich majitelům a snad ještě hůře jejich nástupcům, majíli tito vrátiti živnost do svojího dobrého chodu, bez hrozných následků a obětí.

Dnem 3 března 1932 konána valná hromada občanské záložny v Rustimři, kde většinou občané Vem. Rusti měly svoje vklady nebo výpůjčky.

Valná hromada byla 62 od svojího založení a vykazovala účetní závěrku následující:

za rok 1931.

Účet pokladniční činil příjem: 2,164.367·05 kč.
Vydání totéž " " "
Obrat pokladniční činil 4,285.828·55 kč.

Účet zisku a ztráty.

Ztráta:

1.	Na účet úroků z vkladů vyplacených	2.147·— kč.
2	" " " " připsaných	149.183·95 "
3	" " " ze závodních podílů	5.979·80 "
4.	" " správních výloh	12.860·— "
5	" " daní poplatků a přís. ku fondům	17.846·50 "
6	" " udržování a opravy budov	12.814·90 "
7	" " tiskopisů	912·75 "
8	" " topení	706·80 "
9	" " dvorů	460·— "
10	" " kancelářských potřeb	396·90 "
11	" " pojištění domu	74·80 "
12	Bilanční zisk za r. 1931	37.918·45 "
	Spolu	241.301·85 "

Zisk:

1.	Na účet úroků z půjček	196.431·25 kč.
2.	" " z přebytků	39.080·20 "
3.	" " z cenných papírů	4.033·60 "
4.	" " z podílů u svazu	·900·— "
5	" " tiskopisů a jiné	856·80 "
	Spolu	241.301·85 "

Účet rozvážný ku dni 31 prosince 1931.

Jmění:

1. Hotovost pokladny 31/12 - 1931.	42.905·55	Kč
2. Budova	13.900·—	"
3. Inventář	290·—	"
4. Půjčky směnečné	2,012.344·—	"
5 " hypotékárné	773.944·—	"
6. Vklady u jiných ústavů	785.190·10	"
7. Cenné papíry	69.085·—	"
8. Podíly u Ústřed. Svazu	15.000·—	"
9. Úroky nezaplacené	17.908·80	"
Spolu	3,730.567·45	"

Dluhy:

1. Členské podíly	87.880·—	Kč
2. Reservní fond všeobecný	80.080·—	"
3. " " pro ztráty směnečné	120.—·—	"
4. " " " " hypotékárné	70.—·—	"
5 Úroky z půjček připlacené	26.587·40	"
6. Vklady volné	3,261.707·40	"
7. Úroky ze závodních podíl. nevybrané	20.394·20	"
8. Dlužné daně a poplatky	16.—·—	"
9. Opravy domu (reserva)	10.—·—	"
10. Bilanční zisk za r. 1931.	37.918·45	"
Spolu	3,730.567·45	"

Počet 1 Ledna bylo členů 876 - a závod. podíl. 2135
" 31 prosince " " 872 - " " 2197.
Ze vkladů počítán úrok hrubý 5% srážkou se na daň z úroku 5% činí čisté procento kapitalisované 4·75%.
Z půjček směnečných se platí 7% s prodlení 7·5%
" hypotékárních " 6·5% " 7·%

Dnem 17 února 1932 předloženy obec. zastupitelstvu účty plemen. býků obce Vsen. Bud, ku prozkoumání a schválení za r. 1931.

Jsou:

Příjem:	37.146·07 Kč
Vydání:	36.164·75 "

Jmění na rok 1932.

Hotovost pokladny 31/12 – 1931.	981·32 Kč
Zemská dobytčí pojišť. v Jmě dluží	2540·— "
Poplatek z býků za rok 1931 dlužící	250·— "
Uloženo v záložně v Bustiměři	123·60 "
Spolu	3894·92 "
Dluh. v záložně v Bustiměři	1000·— "
Zbývá	2894·92 Kč

Poplatek z býků vybrán se 271 krávy a jalovic ku plemenitbě připuštěných roční poplatek činil na 1 kus 25 Kč. Býci byli tři vesměs plemene Bernsko-hanáckého, vzrůstu a tvaru těla prvotřídní.

Opatrovníkem byl Vedlárek Matouš, za roční službu 950 Kč byt zdarma, a z jedné krávy při běhu dostal 1–3 Kč.

Vydavatelem píce dohlížitelem a vedoucím účtů byl Antonín Soldán polník č. 100 za roční odměnu 250 Kč.

Vroce 1932 zakoupil místní dobrovolný sbor hasičský motorovou stříkačku z dílen u Pustějova za cenu 23.000 Kč. Obnos tento vypůjčil si sbor v Občanské záložně v Bustiměři, tak že místní sbor měl stříkačky dvě jednu ruční a novou motorovou, nová koupená pod cenu, byla snad vrácená a pak opravená tím snad zkadila na původní cenu 40.000 Kč.

Po celou dobu trvání jarních prací, bylo počasí suché a pěkné, následkem suché zimy počalo již koncem dubna sucho což mělo za následek hodně již od zimy zničených jetelů, že první sečky byli velice slabé, mnoho většina jich z jara zaorána kořeny byli zničeny od suché zimy, následek byl od prodávání dobytka hodně již s decimovaného z roku 1931 za cenu velice malou, a tu různici počali vysekávati maso se starých krav za 5-6 kč 1 kg ovšem 1/2 kg bylo vtom kvůli napřed obyvatelstvo nemělo valné chuti do takového požitku, avšak později následkem nedostatku peněz kupováno šmahem a uznáváno dobré, kdo však neměl dobrých zubů ten musil polikati celé kousky, a další musil ponechati svojemu žaludku ku spracování ku těmto jsem patřil také já mající 7 zubů a to ještě špatných.

Do zaorávaných jetelů setá mnoze semeška, ta však buď scela nebo z 80% uschla, následkem trvalého sucha.

Nejhůře na tom sobilním byli červené pšenice ty do jara z hynuly a které byli nechány tak sklizeň byla ku platci z 1 mizy zena pouhé 160 kg ovšem zadiny.

První oleš který trochu přidu ~~trochu~~ navlhčil dostavil se až 28 května a pak zase nic kromě zadního pole ku Vranovicím, kde se dostavili asi dvě přeháňky a také tam byla nejlepší sklizeň, ovšem také slabá.

Nejhůře na sucho byli Žagodlice, Geity, Roviny Cvrčigasty a pole u Křižanovských hranic, v těchto místech dlouhé listnačky ani nezapukly.

Katastrofa suchem aby byla dovršená, suchem obilí dozrávalo žně počaly 13 července napřed ječmeny, dostavil se večer 14 července, od Opatovic vystoupila

o 9 hod. večer a blížila se ku našemu katastru, tišili jsme se že nám namokne aspoň na brambory a řepy, avšak místo deště kroupy, a co nezničilo sucho ničily kroupy, oniž orali, sely, pracovali hnojili daň platili a živili, ale kosili!!!
Žeň jejich počala na katastru Bědickém, přišla na Výškovsko, Věn. Lusko a Křižanovsko.
Výhuř bylo pásmo mezi Výškovem a Uarchanicemy kde na pravé straně zničili úrodu do 90% — 100% přišli rovno na Křižanovice a pole Věn. Luské kol hranic Křižanovských škodily asi v procentech.
Nagodlice — 15-20% Roviny a Jugonky 20-40%
Ladbeloky u Křižanovic a také Roviny a Godlic 60.-90%
a kol hranic Křižanovských až po silnici ku Ivanovicím 10 — 70% čím blíže ku hranicím Křižanovským tím hůř a čím blíže ku vývozu Hrotskému tím méně, dále vzadu nepadali. Křižanovský katastr od hranic V. Luských až po Křižanovice byl poškozen na 60-90%
Byl to hrozný pravý hrozný, kdy bylo chudinka obilí suchem zničeno, ničily ještě kroupy měl jsem v těch místech již skoseno na 4 mály ječmene snad hůře řádily kroupy na obilí položeném jako na tím co stálo, smutné pohlížel polník na výsledek a ovoce svoji práce, nepomohlo ni zlobit, plakat, klnouti ni modliti, věčný zákon přírody vykonal svoji práci bez citu a smilování.
Když bylo v poli asi 2/3 obilí skoseno a povázáno dostavilo se počasí deštivé tak, že mnohdy hodně namokly, počni myslíce, že již jednou přijde počasí deštivé hezčí, vozili domů obilí mokré, což mělo

za následek že obilí a zrno tuchlo. Obava že přijdou dlouhé deště nepřišla, jakmile obilí spolu sklizeno, dostavili se dlouhé a dlouhé suché dny které potrvaly až do 20 října že vůbec země nebyla navlažena více jako 2 cm z vrchu a pod tím do hloubky asi 60 cm byl prach.

Kdo brzy strniska nepřoral, zůstala tato až do polovice listopadu nezorána ze země byla skála. Při mlácení obilí bylo málo a slámy též, kromě žita, toto ačkoliv bylo Saharské sucho přece na zrno dali hojnou sklizeň, žito tohoto roku uvedlo se skoro v celé Evropě. Nejhůře byli na tím červené pšenice ty vypaly z 1 míry 120-200 kg zadiny.

Ročníci soudily a snad správně, že druhy červené pšenice vyžadují teplejší zazimování, a příznivější dobu vegetační. Na podzim ve velkém množství setá Ruská-bělka, která byla otužilejší.

Ceny obilnin po žních byli:

Pšenice — 100 kg za 150-160 kč

Žito — 100 kg za 100-105 kč, ale jen krátce, klesla na 93 kč

Ječmen 100 kg za 80-87 kč

Oves 100 kg za 95-100 kč jen krátce klesl na 80 kč

Dostavilo se vykopávání brambor, brambory většinou vyorávány, a šlo to dosti dobře, půda ačkoliv úplně vyschlá, nebyla od jara deště zoraná, brambory byli suché jako umyté, práce pokračovala dobře a rychle, sklizeň brambor byla ještě dosti dobrá, tuchu narostli ve říjnových deštích.

Cena 100 kg jedlých brambor byla 22-26 kč.

Dostavilo se setí ozimů, toto bylo brzké, nebylo možno orati, a když pozorano, nebylo možno půdu

pozdělati, hrudy jako špalky a tvrdé jako ocel, nejtěžší válcy po strojím a více válení nemohli jich pozváleti, tu ročníci používaly seker na tlučení hrud a tu spůsoby stávol se roztlučený střech, mnoho polí bylo na setí pozdrono, a nezaseto, následkem tvrdých hrud. Co se týká vzejití ozimů, počaly tyto vzcházeti až po 25 říjnu kdy malých dešťů několik se dostavilo, a země se navlhčila do hloubi zaseté ho zemí a také v době od 25 října do 10 listopadu šmahem dosti seto, obilí ještě do zimy vzešlo, bylo do konce listopadu a déle příznivé počasí, nebylo však na polích viděti ozim vzeostlou, nýbrž takou že přidkovoda.

Okolem 10 října počala se dobývati cukrovka a řepa krmná, a tu musím zase smutné psáti, následkem sucha země tvrdá jako ocel, rýhy skybány lámány a vyrovnáváce dvcery a dobytek v nich nadlidsky trhám, řepa malá ktomu lacina 1q za 10 kč. skrajky malé se 2/3 tun suché, výnos na 1 mín 30-58 q. průměr 38-40 q. při dobrém pohnojení a používání umělých hnojiv byli případy že z 1 míry sklizeno 26 q řepy.

Řepa krmná nebyla na sklizni na tom lépe, bylo jí dosti naseto, následkem omezeného osevu cukrovky.

Řepa vožená přímo do cukrovaru Tyškovského, za dovoz 100 kg řepy do cukrovaru byla odměna 1 kč. Následkem nízké sklizně řepy nebylo z krajků a řízků, nebylo jistelní ani slámy dostatek tu dobytek prodávám šmahem na porážení za ceny nízké byli případy kde kráva stará prodána ku výsekru za 300 kč. ba i méně.

Sklizeň ovoce tohoto roku byla pod prostřední, co se

hrušek bylo těchto málo, cena větší 1–2 kč za 1 kg.
Třešní bylo dosti, prodáváno 1 kg za – 2–4 kč dle jakosti
Jablka, těch bylo málo a následkem sucha velice
červivá a menší, cena 1 kg od 50 hal až 3 kč.
Švestky, těch kde zůstaly stromy živé od zimy z roku
1929 a které měly život vyznačeny od puklic švestkové
tak na těch stromech bylo ovoce hojně, zase přišla
doba kdy vonivý šmky (povidla) za dobu asi 8 roků
ba i palná slivovice v roce 1933 o tomto až v roce 1933.
budu obšírněji psáti.
Koncem měsíce října počalo trochu pršeti a v listo-
padu více avšak do konce roku nenamokla tak
by se vlněná vláka spojila s vlákou spodní mezi
těmito byla prostora asi 30 cm úplně bílá.
V polí hodilo se pracovati orati asi do 10 prosince
a ku posledu orało se nejtěžce, poněvadž vláka
prostříkla do té hloubi jak vyžaduje hluboká orba.
V měsíci listopadu konán honný honu na kterém
zabito 196 zajíců a během roku zabito 340 kusů kromě
Kovin, Gréků a Kagodlici, kde měli právo
honební společnost Vinnod ve Vyškově, dle úmluvy
odvážební. 1 kg zajíce prodáván za 5 kč.
Celý katastr obce Věm. Lesu, vynajmut za cenu
4100 kč nájemcem byl Jan Holnal rolník v Věm.
Lesích č. 41. spolu stříleci měl: Jan Tauš rolník
č. 137. Mlynář Alois obchod smíšeným zbožím č. 70
Dikmyl Ubhodný rolník č. 73, Lovazník Bohumír
rolník č. 99, a Janoty František rolník č. 89.
V červenci opraven důkladně obecní rybník na návsi
Odvoz bahna dle úmluvy vykonal Jan Holnal rolník
č. 41 za cenu 400 kč spolu i s prací co se týkalo kladení

a čistění okna. Kráčí z colnickou dělali zedníci
Jan Houbal č. 164 a Jan Procházka č. 161 pod místním
Karlem Knapem č. 122 při práci nádenníků jejich
František Houbal č. 157. oprava celkem stála 1600 Kč.
Tmíšící Cedru nájemce obec. hostince Vincenc Skutka
dal výpověď z důvodů že má hostinec vynajmut drahe
a ony že nemůže tak vysoké nájemné platiti. Zastupitelstvo
obce žádosti jeho vyhovělo, a v Cedru hostinec znovu
vypronajmulo na dobu 3 roků počínajíc dnem 1 dubna
1932 doba nájemní tímto posunuta na 1 duben dříve
vždy byl to 1 Cerven do 1 dubna byl na hostinci
starý nájemce Vincenc Skutka z Klenovic.
Hrajitelů na hostinec bylo mnoho nejvyšší podání
bylo 3700 Kč. ročně a zapravení veškerých daní
kterých bylo ročně asi 4500 Kč. to Cík stát vyměřil
a práci všechno máto. Zastupitelstvo obce z nájemců
vybralo sobě co nájemníka Vojtěcha Holmala č. 41
byl to syn rolníka Jana Holmala v V. Lusích
č. 41 dosud svobodný, za cenu roční 3000 Kč a zapra-
vení veškerých daní, ku tomuto hostinci měl asi 1/2 meze
užívání obec. zahrady v č. 79.
V roce 1932 otevřena třetí třída městanské školy
v Lustiměři tak že byla tato škola v úplném svojim
vývoji, chodili do školy této také žáci z Rejsic a
z Radoslavic, první třída a druhá musily býti
rozděleny každá na a, b, následkem mnoho žáků.
Roční vydržování obec. školy a městanské v Lusti-
měři vyžadovalo ročního nákladu 59.000 Kč. kterýž
musily školní obce dle svojich přímých daní zapla-
titi školnímy příspěvkami, Obec Lustiměř měla
přímých daní kolem 11.400 Kč. Obec V. Lusy 17.500 Kč.

a Obec Lit. Hora 400 Kč hlavní finanční jednotka byla obec Něm. Brusy avšak při rozhodování byla poslední, měla totiž 2 zástupce ve školní místní radě, Bustiměř tři a L. Hora jednoho, kromě toho tři učitelé a tak obec V. Brusy při hlasování mohla klidně sedět, tři členové z Bustiměře a tři učitelé také z Bustiměře spolu šest a V. Brusy spolu dva.
Byť jsem dlouholetým členem místní rady v Bustiměři avšak poslední léta jsem do schůzí vůbec nechodil poněvadž jednalo-li se o věci maličkané nebylo nás V. Bruských potřeba, jednalo-li se o věci důležité a o Obec V. Bruskou tu shora jmenovaná šestěrice byla v jednom a zástupci Něm. Brusti mohli buďto klidně sedět, aneb po tu dobu nežli dvůr tu hlasování svoje přání odůvodňovati, pak přišlo slovo předsedy no tak to odhlasujem, a vyšlo 6 a 2. aneb 7 a 2 no tak praví předseda, návrh buďto šesti-hlasy přijat aneb zamítnut a pánové z Něm. Brus mohli zase klidně uvažovat o svojich náhledech aneb mohli jíti klidně domů, spokojeně, že věc promáčli.
Následkem dlouhého sucha v roce 1932 trvající nebylo ve mnoha usedlostech pitné vody studny mnohé vyschly a tu musila býti voda dovážená jednak pro dobytek dokud byla v Uličovech v potoce aneb z Uliče, nedostatek vody jevil se zvláště na vrchu u mlýna a v usedlostech čís. 60 – 73 – 78 a vůbec v těch místech.
v Bustiměři ve mnoha usedlostech jak počali dovážeti vodu v Jedno tak ji vozily celý rok z Uliče.
V měsíci Listopadu konán obecní rozpočet na rok 1933 a stanoveno by byla vybírána přirážka na 1 Kč přímé dani následovně:

Potřeba při řádném hospodaření činí 28.652 Kč
přirážka činí na 1 Kč 160 %.
Potřeba při mimořádném hospodaření činí 8900 Kč
přirážka činí na 1 Kč 50 %.
Domovní přirážka činí 100 %.
Rozpočet polemných býků na rok 1933 stanoven:
Příjem i vydání na 16.480 Kč.
V příjmu zahrnuto, obecní subvence ve výši 2000 Kč
a hmotné z katastru obce V. Runo ve výši 3980 Kč z bytek
120 Kč musí býti vyplacen do pokladny obce.
Poplatek z jedné krávy stanoven na 20 Kč.
V roce 1932 počato se stavbou silnice Vem. Runy a Radslavi
ce, provedená však jen planýrka a navážka a most postaven
přes potok v Mýlenofeldu, při této práci zamítnání
dělníci z Vem. Runo, Radslavic a Lustimic, a tu se
stalo (obrázek doby) že tito dělníci chodili na sebe žalovati
ku silničnímu výboru byten neb onen byl propuštěn
správce, že má svůj nějaký soukromný majetek, aby nestíral
výdělek chudšímu
V provinci tohoto roku asi po 13tém počaly mlhy a při tom
trochu mrzlo mlhy však trvali nepřetržitě asi 34 dnů
a tu následkem mlhy roztla jinovatka a to do té míry
že na kopcích na Žel. Hoře, v Radslavicích bylo mnoho
ovocných stromů buďto z části neb úplně rozlámáno,
tím vznikly škody na ovocných stromech obecnické, všech
třešní stromů rozlámáno, že zastaveno dělání dříví
na místech určených, poněvadž byl přebytek stromů
rozlámaných, v naší obci na stromech nebyla škoda
žádná poněvadž obec jest níže-položená, čím bylo
místo výše tím více škody, viděl jsem duby všece
v průměrné síle 25 cm a byli rozpůlteny skoro po svých

kořeny.

V měsíci prosinci konali tři misionáři z řádu Dominikánů z Prahy celý týden kázání a bohoslužby ve farnosti Rustimřické; po celou dobu jejich působnosti byla v kostele hojná účast věřících, a kázání jejich se zájmem poslouchána, denně byli tři kázání jedno ráno, druhé stavovské o 2 hodině a třetí večer o 6 hod. Jejich kázání sledována tím největším zájmem, že kázali čistě morsky a mravy náboženské, a nezmínily ni slovem o politice a moci tohoto světa.
Ve farnosti Rustimřické jest, nevím kolik několik občanů věry Československé, tito mívají občas svoje bohoslužby buďto na městečku v Rustimři, neb v budově městanské školy, kněz přijíždí z Ivanovic.
Koncem roku 1932 byli ceny v obilninách:

Pšenice	100 kg za		150–155 kč
Žito	100 "	"	75–82 "
Ječmen	100 "	prima	73–77 "
Oves	100 "		70–73 "
Sláma cepová	100 kg za		38–40 kč
"	ku kmení	100 kg	32 "
"	" stlaní	100 kg	28–30 "
Seno sladké		100 kg	50–55 "
Jetel		100 kg	65–70 kč
Brambory		100 kg jedlé	25–28 kč

Končím rok 1932 a tu jest také moje povinnosti bych napsal poměry mezi lidem a nálodu spojenou se životem soukromým a veřejným.
Rok 1932 počal počasím suchým, a také počasím samotným skončil, v mysli ročníkově nezanechal sebe menší příkrou vzpomínku, jeho chlévy, komory sýpky a stodoly naplnil ale vyprázdnil, a zdali u ročníka dnem 1 ledna naše

v jeho peněžence žádnou hotovost na tento rok, tak on svoji mu nástupci roku 1933 zanechává v peněžence rolníkově přízdnou, avšak jsou tam cistky a na nich psáno upomínka nevyrovnaný účet - dlouhé a t.d.

Hledíme-li na zemědělce má zavřenou dílnu, dělal by nemá komu a co udělá to se 70% na dluh.

Bojíme ku živnostníkovy, co vydáme kupování jen to bez čeho nemožno se obejíti a to často na dluh.

Hledíme nádenníka, dělal by nikdo nenajímá, všude dělal málo, a jeho povinosti a rodinný žaludek nemá cítění co na světě jest rovné neb křivé pravé konej povinosti který jako žaludek tvůj tobě ukládám.

Něco podobného ovšem v záporném skutku bylo v letech 1917-19 tehdy byli peníze a nebylo za ně co koupiti, dnes jest ku prodeji všechno a nadbytek věcí a zase není peněz, banky v tehdejší době nechtěli již přebytky peněžní přijímati dluhy byli zaplaceny a nyní zase budou banky ~~poz~~ bez peněz vklady by milerádi přijímaly a není vkladatelů naopak jest mnoho vypůjčivatelů a nebude jim co půjčovati, ba budou jejich majetky prodluženy.

Uvažme kdo toto zavinil? řekne se no vždyť jest to celém světě a t.d.

Bojíme ku kování tohotožla. Roce 1914 a před válkou vůbec musil se každý starati sám o sebe, a neslyšel jsem nikdy, že by na venkově byl někdo umřel hladem, slýchal jsem řeč kterou jsem měl za nerozumnou, „Musí býti válka aby bylo lépe," byla to řeč 1% lidu nerozumného Válka skutečně přišla, s celou svojí hrůzou a snad válečnou krásou, kdo válku chtěl, kdo válku vykázal? Hlavy korunované, Bohem vyvolené, a svěcením olejem mazané. Proč válku vyhlásily? snad proto by se lépe

jejich podřízeným vedlo? Nikoli, ale proto, aby svoje tůhy a moc tohoto světa ve svých rukou upevnily. Toho vidíme, že lid válku nevykázal, ať ve kterém koli státě, lid do války šel proti svojí vůli, a mocní tohoto světa překli bude válka, sami do zákopů nešli, ale svojím vyhlášením svolali lid a ty lide běž na jatky, ale nemůž mysliti proč a za koho, jest tobě složiti přísahu, kněz pluku požehná a teď jdi a dělej skutky na svojím bližním nepřítely se kterým jsi se nikoly neviděl a nic nezdělal zabi jej zničí jeho majetek udělej siroty v domu a zemích stař rodiče jeho ku stáři bez synova pomoci a tím vykonal jsi skutek. Bohu milé, poněvadž jsi dělal to co Ježíš zakázal a lid mocný tohoto světa tak chtěl všem toto samotné má také ve svojí povinnosti můj který stojí na proti jako můj nepřítel, musí lid dělati skutky za které by se i dravec styděl a musí je dělati. Lid, a komu ještě musil přisáhati Bohu co světka si vzíti, že tyto skutky bude dělati.
Válka stojí životy a peníze a zase peníze jak říkával Napoleon, tím stát předlužen nadělano mrzáků vdov, sirot a t. d. a následky, no zase vyhláška mějte srdce a starejte se o zmrzačené vdovy a siroty a zaplaťte to co válka stála a co my mocní tohoto světa jsme zavinily a bez vašeho opovržení udělali.
Mocných tohoto světa jest vinnou, že civilisované státy předlužili svoje země, a není vinnou toho lidu který musí do dnes trpěti, a jaká bude budoucnost? ústávaje rozumné hlavy státu.
Po válce snehodnocené měny všech skoro států, umělý snehodnocený chvilkový stav peněz, přivádět lidstvo

ku rozmaitějšímu životu, po několik roků to šlo, na základě tohoto života konány volby do Národních shromáždění, ne snad s rozumem, ale na hlasy různých politických stran a řečníků, tito pak zvoleni hlasovali pro návrhy někdy škodlivé, a mnohým vrstvám ~~na~~ lidu a stavům zdrcující, nehledíc do budoucna jen když dnes je dobře a já stoho mám nějaký užitek.

Slyšel jsem na venkově hlasy asi od roku 1924, no půjde-li to takhle dále, nevíme jakých konců se dožijem zdali se nezřítíme finančně do propasti (stará přísloví praví, „rozum jest rodu selského venkovského, a vtip jest rodu panského, "politika) avšak co znamenal tehdy takový výrok naproti těm kteří rozhodovali (lidé o spáteční cestu)

Tam jsem slyšel na schůzi poslance, který řekl no dělali jsme politiku které jsme nerozuměli a jejím skutkům také ne, avšak až nikdo nám již nechtěl půjčit tu zase začíná rozum střízlivý, ale co teď? kdy lidstvo naučilo se lépe žíti, méně pracovati a úředníctvo bráti služby o kterých se jim nikdy ani nezdálo?

A to všechno má jíti tam pěkném chodu když jsou kapsy poplatnictva prázdny, zadlužen jednotlivec, obec, města, korporace, země a stát?

Dobře sčítat pokud jest s čeho, ale nemožno sčítat tam kde není s čeho a kde nic není jen dluhy.

Na tato místa dovedli svět a občanstvo, mocní a vzdělaní tohoto světa, na tato místa dovedli to nerozumné chvatky jednotlivých politických stran, často na úkor a zkázu druhého stavu zapomínajíce že lidstvo a jednotlivé stavy vněm jsou článkem jednoho řetězu. Máme krásnou věc lásky bližního svého jako sebe samého, máme školství, a myslíme že

skutečně máme vyškolení dobré a že žijeme v době tak demokratické, že více již není třeba.
Podívejme se napřed sami na sebe a na svoje skutky a pak kolem sebe, (ovšem sám sebe nevyjímám)
Jsme ve státě kde jest několik náboženských víz, žádná nekáže, nic neslušného a pohoršlivého, a jsou to věřící kteří dělají tak ohyzdné skutky za které pykají pokutami, žalářem, a šibenicí.
Jsme také ve státě kde možno žíti bez vyznání víry, a tu snad stoupnou bez viny, řekne nač mi víra stačí vzdělání a také mohu žíti jako slušný člověk má pravdu, no a podívejme se zdali těchto řad nejsou provinilci jsou a tací, kteří tak pykají za svoje viny jako ti co věří a nedělají.

Ale mojeho úsudku, nemůže lidstvo této země nikoly říci, že má pěknou víru podle níže skutkem žije dále že jest vzdělano na takový stupeň, by žilo a skutky dělalo člověka důstojné, pokud bude na světě třeba, trestních zákonů, žalářů, soprovoven zámků, ohnivzdorných pokladen, válečných zbraní, a bezpečnostních orgánů.
Nevím zdali to bude, ale pochybuji, věřím v zákon této země, byť pracloveк a měl chyby mravní, jsme my máme je také a pokud bude člověk bude jej tento věčný zákon pronásledovati.

Končím rok 1932 a přeji sobě bych mohl veselejší a užitnější dějiny naší obci v roce 1933 napsati.

Přeji dobrý a spokojený rok 1933.

Antonín Soldán.

Rok 1933.

Počal střední zimou a sněhem asi tak ve výši 20 cm. kolem 18 února zima dosáhla asi 15% tel. potrvalo to však jen po čtyry dny, a počalo se oteplovati, sníh zmizel a zdálo se asi od 5 do 15 února že již bude jaro, avšak zadní severák země ztuhla napršilo asi na 5 cm sněhu, a zima se pohybovala od 3-6% tělesa.

Dne 6 února konal místní dobrovolný sbor hasičů svou řádnou Valnou Hromadu za rok 1932.
Finanční poměry byli následující:
Příjem činil 34.134·10 kč. sto zahrnutá výpůjčka z občanské záložny v Lustinci ve výši 23.000 kč na novou motorovou stříkačku.
Vydání činilo 33.856·45 kč.
Jmění sboru odhadnuto na 1345·80 kč. ovšem bez obou stříkaček.
Dluh činil ku dni 31/12 1932 obnos — 23.000 kč.
Dále prováděny volby na dobu tří roků.
volba veškerá prováděná lístky a jsou zvoleni:
Vrátek František kolář č. 85 co starosta sboru.
Jindříček Josef rolník č. 170 co velitel.
Spisar František rolník č. 104 co I. podvelitel.
Jansky František č. 110 rolník co II. "
Volba čtyř členů výboru jsou:
Kvochýžka Jan č. 161 rolník a domkař.
Křížnek Hugo č. 16 obchod smíšeným zbožím (Bystrovany)
Vejmola Jan č. 29 rolník a domkař.
Zbořil Jan rolník č. 83.
Na náhradníky zvoleni: Boupovec Jakub kameník č. 138 a Krampl Frant. rolník č. 71.

Za revizory účtů zvoleni: Antonín Sokolan rolník č. 100 a Heych Konrád rolník č. 106.
Do služby samaratinů zvolen Frant. Sedlanina zedník a domkař č. 57 b.
Místo-starostou zvolen Zbořil Jan rolník č. 83.
Za pokladníka zvolen Křišnedl Hugo č. 16 ob. sw. Z b.
Za jednatele zvolen Jansky Frant. rolník č. 110.
Zbrojíře; zvolen Frant. Janík kovář a domkař č. 69.
Kronikářem zvolen Krampl Frant. rolník č. 71.
Dva četaři: Vejmola Jan rolník č. 29 a Kospěšil Antonín strojní zámečník č. 176.
Vydělavatel sbonu Sokolan Antonín rolník č. 100
Sluha sbonu, obecník, Bouzovec Jakub č. 138 kamenik.
Dne 18 února 1933 povjednávány to účty obec. zastupitelstvem a jevily se:

Příjem: . . .	157.291·35 Kč
Vydání . . .	138.271·30 Kč

~~Ko~~ Na nedoplatcích za obecní meze, sena a pozemky bylo na dlužích kolem 7000 Kč viděti nedostatek peněz, zastupitelstvem obce povoleno by dlužníci nebyli žalováni, by jim bylo pozbroveno do půl roku.
Dnem 18 února 1933 zkoumány účty plemenných býků za rok 1932 a jsou:

Příjem	18422·32 Kč
Vydání	16595·10 "

Zůstatek na rok 1933 činí 3257·22 Kč
Na dlužích nedoplatky skrav činí 275 Kč
Poplatek z jedné krávy činil v roce 1932 obnos 25 Kč a byl vybrán ze 257 krav a jalovic, nebylo za rok 24 kusů podle stavu který byl ~~se~~ v roce 1931 následek sucha a krupobití. Plemení býci chovaní tři.

Vnější Cechu konaná valná hromada místní Republikánské strany a Domoviny za přítomnosti a řečnění p. Kvapilka tajemníka strany z Výškova.
Důvěrníkem zvolen Smejkal Tomáš rolník č. 32.
Pokladníkem zvolen Hošek Jan rolník č. 83.
Vnější úroveň byli ceny obilnin v té době které jsem uvedl ku konci roku 1932.

Ceny jednotlivých domácích životních potřeb byli v úroveň následující:

1 kg krávy	30 – 36 kč	1 kg rýže	— 2·50 – 3 kč
1 kg kaše	2· —	1 kg kmínu	7·50 – 8· kč
1 kg soli	1·80 kč	1 kg červené soli dobytčí	0·90 kč
1 kg krupice	2· – 2·20 kč	1 kg kyselého zelí	1·60 kč
1 kg cukru	6·20 kč	1 kg mouky pšeničné 0	— 2·40 – 2·60
1 kg mouky žitné	1·30 – 1·50 kč	1 kg mydla	— 4· – 5·80 kč
1 kg petroleje	1·80 kč	Rohlíky 5 kusů	— 1· kč
1 kg krakovského	12· kč	1 kg sádla domácí	15· kč
1 kg masa hovězí	– 6 – 10 kč	vepřové	– 10 – 12 kč
1 litr piva	2·80 kč	v Budoucnosti	— 1 l. piva 2·60 kč
1 litr 20 stup. kořalky bílé	– 11· – 12 kč		
1 litr rumu	20 – 22 kč	Jedna sodová voda	1 kč
při taneční zábavě	1·20 kč	1 l. rosolky	20 – 30 kč

Vnější Cechu povoláno pro nezaměstnané 15 lístků stravovacích jedlen z nějící na 10 kč Okresním úřadem ve Výškově. Za tyto lístky mohl si majitel jedlo koupiti jedině potraviny, a mohl je dostati jen který byl bez zaměstnání a neměl majetku, neb na výživě byl ohrožen. Lístky povolilo v Cechu přidělovatelstvo obce, uchazečů bylo 17 a lístků bylo 15, tyto byli rozděleny svědomitě, avšak žadatelé nebyli spokojeni a žalovali, na Okresním úřadě ve Výškově, věc vyšetřena

četnickou stanici v Něm. Beneších a uznaná správnost rozdělení. Vnější úřadu zaslala zase Okresní správa ve Výškově čistky stravovací v počtu 50 kusů jeden znějící na 10 kč. pro nakoupení životních potřeb.

Představenstvo obce zavolalo všechny přihlášené a uznané stranné a oznámilo jim: když nebyli jste spokojeni z rozdělením které bylo učiněno námi, rozdělte sobě sami mezi sebou čistky a sami určete kdo potřebuje méně a kdo více. Po dlouhém uvažování rozdělili čistky mezi sebou následovně:

Beroutka Jak. č. 165	dostal	3 čistky,	nájemník, cizí příslušn.
Klesnil Frant. č. 82	"	3 "	" " "
Koza Václav č. 165	"	3 "	" " "
Slavíček Frant. č. 23	"	3 "	" " " "
Sokanina Fr. č. 57 b.	"	3 "	domkař. příslušník místní
Navrátil Konrád č. 9	"	3 "	" cizí příslušník
Čermák Bedřich č. 129		3 "	" " "
Koubal Jan č. 49 b.		3 "	" místní příslušník.
Skočdopole Jan č. 57		3 "	" " "
Vozár Adolf č. 47		3 "	" cizí příslušník
Hávovný Stanislav č. 82		3 "	nájemník " "
Kotrčinek Jan č. 174		3 "	domkař " "
Konrek Jan č. 58		3 "	" " "
Koudelka Jan č. 146		3 "	syn domkaře, stolář místní příš.
Tauenberger Jos. č. 139		1 "	" domkařky zedník cizí příslušn
Růžička Teodor č. 82		3 "	syn, kamenník, místní příslušník
Jakubíková Anna č. 38		2 čistky,	svobodná, nájem. cizí příslušn.

Čistky byli od všech samostatných rozděleny, a již ve středu byla stížnost podaná od některých shora jmenovaných, ~~a~~ na Okresní úřad ve Výškově, a zaslaná k vyšetření Obecnímu úřadu v Něm. Beneších, že

listky jsou rozděleny než pravdivě, v neděli byl zde přítomen, rozděloval, souhlasil a v pondělí sám na sebe žaloval. Věčný zákon nespokojenosti lidské . . . . . .

Na popud a přičinění pátera Frant. Hlaty kaplana v Vranovicích, Bedřicha Kostelky tajemníka na benzinové čerpadle ve Výškově a Stanislava Trnavského, tokaře z Lustiněve, založena eviděcí jednota Orel, spolu s lidovou organizací, v Lustiněve, kde však nemůže potřebné místnosti, a tu vynajmuli sobě sál v hostinci u Antonína Gymely č. 108 řezníka a hostinského v Vem. Lusích. Obvod členstva v stanovil se na obec, Vem. Lusy, Lustiněve a Žel. Hory.

Ustanovující schůze konaná dne 6 června 1933 v sále Antonína Gymely č. 108, a zapsáno 121 členů zakládajících.

Dále konány volby a jsou zvoleni:

Karel Vepřek co starosta, nádražní Orel. Čech v Lustiněve.
Beneš Donát rolník v Vem. Lusích č. 105 místo-starosta.
Kovtná Anna učitelka na obec. škole v Lustiněve, co jednatelka
Vaněk Frant. kaplan v Lustiněve co vzdělavatel.
Kadlec Vendelín bývalý četník, z Lustiněve co pokladník.
Mach Josef Vem. Lusy č. 135, co hospodář, advokátní solicitátor.

Výbor.

Křeblík Antonín č. 166 v Vem. Lusích domkař a cihlář.
Trnavský Stanislav, domkař a kostelník v Lustiněve.
Kohoutek Augustin se Žel. Hory.
Litnerová Marie z Lustiněve.

Náčelní pro mužskou omladinu Hliska Antonín č. 18 v Vem. Lusích rolnický syn, Náčelní pro ženské sl. Trnavská Aloisie z Lustiněve, dcera domkařky.

Tělo-cvičné-cvičení odbýváno dvakrát týdně večer na jmenovaném sále.
Dne 12 února 1933 konán na tomto sále první veřejný ples, který byl velice četně navštíven a obdařen bohatým bufetem.

Vidět 21/3. 1935

Stanislav Sedláček
okres. škol. inspektor